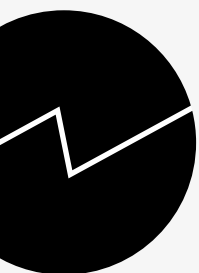

**Planer og
meldinger**

Plans and reports

2014/2 ●

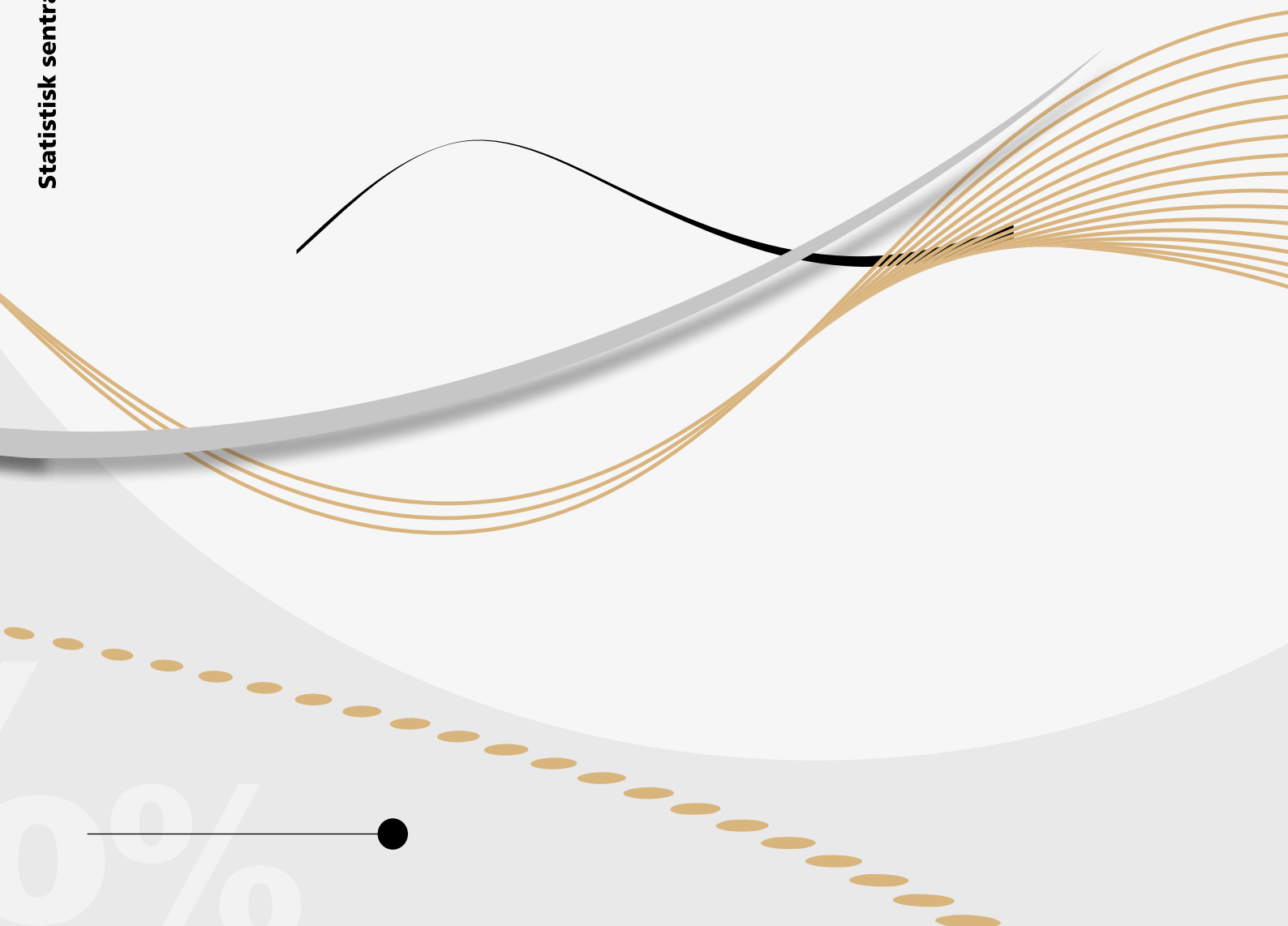
Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Statistikkrådet 2013

Årsrapport

Statistikkrådet 2013

Årsrapport

Forord

Årsrapporten for Statistikkrådet er først og fremst et arbeidsdokument for medlemsinstitusjonene, men kan også være av interesse for andre. Hensikten med den er å fremme et helhetlig norsk statistikkssystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk, offisiell statistikk. Dette kan bidra til å øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved mindre dobbeltarbeid og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort hoveddel med bakgrunn og formål for rådet, mandat og sammensetning, samt en oversikt over europeiske krav til statistikk og samarbeidet mellom rådsmedlemmer om registerkvalitet og kompetanseutvikling.

Årsrapporten konsentrerer seg om utviklingen i statistikkproduksjonen i 2013. Alle institusjonene, utenom Statistisk sentralbyrå, har andre primæroppgaver enn statistikkproduksjon, og årsrapporten for Statistikkrådet vil bare være et supplement til institusjonenes vanlige årsrapporter.

Statistisk sentralbyrå, 5. mars 2013

Hans Henrik Scheel

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1. Bakgrunn og formål	5
2. Om Statistikkrådet.....	6
3. Arbeidet med krav til statistikk i Europa	7
4. Registersamarbeid	8
5. Felles kompetanseutvikling	8
6. Offisiell statistikk og årsrapporten	9
7. Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner	10
Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB	10
Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer.....	13
Brønnøysundregistrene	14
Direktoratet for Arbeidstilsynet	16
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)	18
Fiskeridirektoratet	22
Helsedirektoratet	25
Husbanken	33
Miljødirektoratet.....	36
Nasjonalt folkehelseinstitutt.....	38
NAV	41
NIFU - Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning	44
NILF - Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning	46
Norsk institutt for skog og landskap.....	48
Norsk kulturråd	52
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S.....	54
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).....	57
Oljedirektoratet	59
Politidirektoratet.....	60
Post- og teletilsynet (PT)	62
Skattedirektoratet	64
Statens kartverk	67
Statens landbruksforvaltning (SLF)	70
Statens vegvesen.....	72
Utdanningsdirektoratet	73
Utlendingsdirektoratet (UDI).....	74
Statistisk sentralbyrå	76

1. Bakgrunn og formål

Hensikten med Statistikkrådet er å koordinere produksjon og formidling av *offisiell statistikk* i Norge.

Statistikkrådet ble opprettet 1. januar 2004. Mandatet for Statistikkrådet framgår av boks 1.

Hensikten med denne årsrapporten er å fremme et helhetlig norsk statistikkssystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk offisiell statistikk. Dette vil øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved at en unngår dobbeltarbeid, og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort hoveddel med bakgrunn og formål for rådet, mandat og sammensetning, samt en oversikt over europeiske krav til statistikk og samarbeidet mellom rådsmedlemmer om registerkvalitet og kompetanseutvikling.

Hoveddelen utgjøres av oversikter fra hver institusjon.

Boks 1 Mandat for Statistikkrådet

1. Statistikkrådet er et rådgivende organ for Statistisk sentralbyrå og andre produsenter av offisiell statistikk i Norge.
2. Statistikkrådet skal:
 - a. Bidra til å samordne produksjon og formidling av offisiell statistikk.
 - b. Bidra til å etablere krav til offisiell statistikk med hensyn til uavhengighet, kvalitet (relevans og dekning, nøyaktighet, aktualitet og punktlighet, sammenliknbarhet og sammenheng, tilgjengelighet og dokumentasjon), konfidensialitet og (lavest mulig) oppgavebyrde.
 - c. Fremme samarbeidsformer som bidrar til å oppfylle disse kravene, og effektiv statistikkproduksjon.
 - d. Være et forum for erfaringsutveksling og kompetanseoppbygging og spre gode løsninger for datainnsamling, produksjon og formidling av statistikk, og for dataformidling til forskere. Dette kan blant annet gjøres ved å arrangere seminarer og kurs.
 - e. Etter behov å bidra til å samordne internasjonalt statistikk samarbeid.
3. Statistikkrådet skal gi innspill til en årlig rapport om offisiell statistikk i Norge.
4. Rådet ledes av administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå og møtes minst en gang i året.

Statistikkrådet erstatter ikke andre samarbeidsfora og -former mellom institusjonene.

2. Om Statistikkrådet

Statistikkrådet består per 1. januar 2014 av 25 institusjoner som er produsenter av statistikk og/eller viktige registreiere.

Oversikt over alle deltakerne i Statistikkrådet per januar 2014 er gitt i boks 2.

Det har vært avholdt ett møte i rådet i 2013. Saker som ble tatt opp omfatter krav til offisiell statistikk i kjølvannet av utviklingen i EU, registersamarbeid og åpne data. Det legges vekt på å få til en dialog i møtene, selv om presentasjon av eksempler eller god praksis også har en plass.

Boks 2. Deltakere i
Statistikkrådet januar 2014

Institusjon	Representant
Brønnøysundregistrene	Sol Brox
Direktoratet for arbeidstilsynet	Stig Winge
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)	John Nonseid
Fiskeridirektoratet	Randi S. Sletten Hopland/ Tove Aasheim
Helsedirektoratet	Hanne Narbuvoold
Husbanken	Thor Herman Christensen
Miljødirektoratet	Kari Holden
Nasjonalt folkehelseinstitutt	Else-Karin Grøholt
NAV	Magne Bråthen
NIFU	Susanne Sundnes
NILF	Eva Øvren
Norsk institutt for skog og landskap	Geir-Harald Strand
Norsk kulturråd	Marie Skoie
NSD	Atle Alvheim
NVE	Ellen Skaansar
Oljedirektoratet	Jan Bygdevoll
Politidirektoratet	Liv Hilde Birkelund
Post- og teletilsynet	Sigmund Log
Skattedirektoratet	Morten Løberg
Statens kartverk	Arvid Lillethun
Statens landbruksforvaltning	Maria Finne Krekling
Statens vegvesen	Bendix Gunvaldsen
Utdanningsdirektoratet	Kjetil Digre
Utlendingsdirektoratet	Aleksander Åsheim
Statistisk sentralbyrå	Hans Henrik Scheel
Statistisk sentralbyrå har ledet arbeidet i rådet og hatt sekretariatet.	

3. Arbeidet med krav til statistikk i Europa

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 223/2009 om europeisk statistikk ("den europeiske statistikkloven") som ble vedtatt og innlemmet i EØS avtalen i 2009, inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk. Denne er gjennomført i norsk rett som forskrift til den norske statistikkloven.

De europeiske retningslinjene for statistikk - Code of Practice – står sentralt i den europeiske statistikkloven. Disse utgjør et felles kvalitetsrammeverk for statistikk i Europa. Code of Practice finnes i norsk oversettelse på <http://www.ssb.no/omssb/styringsdokumenter/lover-og-prinsipper/retningslinjer-for-europeisk-statistikk>.

SSB har deltatt i en arbeidsgruppe som har forberedt kvalitetsgjennomganger, eller "peer reviews" som vil bli gjennomført i Europa i 2014 og 2015. Formålet er å styrke troverdighet, kvalitet og kapasitet i europeisk statistikk, samt vurdere framgang i forhold til 2007, da det ble utført mindre omfattende gjennomganger i europeiske statistikkbyråer. Gjennomgangen nå skal dekke alle prinsippene i retningslinjene, i tillegg til statistikkbyråenes koordinering av den samlede produksjonen av europeisk statistikk, samt nivået på internasjonalt samarbeid og integrasjon på statistikkområdet.

Tre statistikkprodusenter utenfor statistikkbyråene som leverer data direkte til Eurostat skal også involveres i gjennomgangen. I Norge gjelder dette Fiskeridirektoratet, NIFU og UDI som i tillegg til SSB skal fylle ut selvevaluerings-skjemaer innen 30. april 2014. Besøk av et revisorteam i alle land vil bli gjennomført i perioden august 2014 til juni 2015.

En liste over alle norske institusjoner som leverer data til Eurostat ligger på http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/introduction.

Andre medlemmer i Statistikkrådet kan fylle ut skjemaer på frivillig basis, for egne og SSBs behov for oversikt.

Statistikkforordninger innlemmet EØS-avtalen gjøres til norsk rett gjennom en forskrift om europeisk statistikk. Forskriften er hjemlet i statistikkloven, og forordningene får derved status som norske forskrifter. Den europeiske statistikken er i stadig utvikling, og årlig vedtas flere titalls nye rettsakter. I 2013 er det innlemmet 16 nye statistikkrettsakter i EØS-avtalen, blant annet på områdene miljøøkonomiske regnskaper, energi, IKT og fattigdomsmåling.

Ett viktig initiativ blant lederne for europeiske statistikkbyråer og Eurostat er arbeidet med en revidert eller forbedret visjon for det europeiske statistiske system. Alle statistikkprodusenter står overfor store utfordringer som følge av globalisering, kostnadskutt, press på å redusere oppgavebyrde, økende frafall, «big data», og etterspørsel om mer informasjon fra sentrale brukere som EU-Kommisjonen og den europeiske sentralbanken. Norge er gjennom SSB aktivt med i dette arbeidet og deltar blant annet i en high-level task force. Det er forventet at det vil foreligge en sluttrapport – revidert visjon – mot sommeren 2014. Et hovedtema som blir behandlet er utveksling av konfidensielle mikrodata til statistikkformål på tvers av landegrensene.

4. Registersamarbeid

I 2012 ble det laget en mal for avtale om utlevering av data til SSB og samarbeid om kvalitet i administrative data med registreiere. Arbeidet med å etablere avtaler startet med registreiere/samarbeidspartnere i Statistikkrådet. SSB har i et internasjonalt samarbeidsprosjekt utarbeidet maler for måling og beskrivelse av kvalitet i administrative datakilder. SSB har etablert totalt 19 samarbeidsavtaler av i alt 25 avtaleparter. Det er så langt etablert samarbeidsavtaler med 10 av 12 etater i Statistikkrådet. Det er utarbeidet kvalitetsrapporter for 81 av de i alt 88 datakildene som SSB mottar data fra. 12 registreiere i Statistikkrådet omfattes av 69 kvalitetsrapporter, 66 er utarbeidet og 3 gjenstår. Det er videre laget plan for oppfølgingen av de inngåtte samarbeidsavtalene.

I tillegg til Statistikkrådet ivaretas SSBs samarbeid om registre blant annet innenfor følgende områder:

- SKATE- samarbeidet (styring og koordinering av tjenester i eforvaltning), overordnede saker i registersamarbeidet/krav til fellesløsninger.
- Samarbeidsforum for Enhetsregisteret med eiere av tilknyttede registre samt Kartverket.
- Samarbeid knyttet til Det sentrale folkeregister (DSF), Brukerforumet og modernisering av DSF.
- Kvartalsvise møter med Kartverket om kvaliteten i Matrikkelen, etter behov utvidet med representanter for kommunene og for DSF og Sentralt eiendomsregister (SERG) i Skattedirektoratet.

5. Felles kompetanseutvikling

Gjennom kontaktpersonene i Statistikkrådet får medlemsetatene invitasjoner til alle åpne kurs og seminarer i SSB.

I 2013 var det 77 deltakere fra institusjoner som er medlem av Statistikkrådet, fordelt på 7 kurs og seminarer. Institusjoner med flest deltakere er NAV, UDI og NILF.

*Deltakere fra
Statistikkrådets
medlemsinstitusjoner på
SSB kurs og seminarer i
2013*

Kurs for eksterne	
Internasjonal statistikk (9 kurs)	24
Kurs i spørreskjema (1 kurs)	10
Tall må temmes (1 kurs)	14
Sum deltakere kurs	48
Seminarer for eksterne	
Samfunnspeilet, temanummer innvandrere	12
Ungdoms levekår	8
Kulturbarmometeret	5
Mediebarometeret	4
Sum deltakere seminar	29
Totalt 2013	77

De mest populære kurs og seminarer har vært kurs om internasjonal statistikk, forståelse av statistikk (Tall må temmes), samt seminar om tema innvandrere i Samfunnspeilet.

6. Offisiell statistikk og årsrapporten

De delene av statistikken som utarbeides av Statistikkrådets medlemmer som har størst allmenn interesse, og dermed kan falle inn under begrepet offisiell statistikk, er kort beskrevet i neste kapittel. Avgrensingen av offisiell statistikk er en prosess. Oversikten gir imidlertid et godt utgangspunkt for en slik avgrensing og kan bidra til å øke kvaliteten av statistikken.

Boks 3. Mal for kort presentasjon av institusjonenes statistikk

Hva produseres av statistikk (som har allmenn interesse og bør anses som offisiell)

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

Hvordan produseres og formidles statistikken

- Lovgrunnlag/hjemmel
- Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere (som SSB)
- Produksjonsmetode: Datainnsamling (registre, utvalgsundersøkelse), revisjon, beregninger
- Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer
- Formidling: Form (papir, elektronisk, formater), verktøy (som statistikkalender, statistikkbank o.l.), dokumentasjon (f.eks. "om statistikken"), når formidles statistikken, lenker til nettsteder
- Internasjonalt statistikksamarbeid og rapportering (f.eks. til Eurostat)

Hva koster statistikken

- Anslag for ressursbruk og årsverk knyttet til produksjon og formidling av offisiell statistikk
- Finansiering (eventuelle eksterne oppdragsgivere)

Da institusjonene er ulike med hensyn til formål, organisering og statistikkproduksjon, varierer beskrivelsene noe i oppbygging. Men punktene i malen er stort sett dekket, selv om overskrifter og vektlegging av de enkelte punktene varierer noe.

Noen av institusjonene i Statistikkrådet er eiere og forvaltere av viktige administrative registre som brukes til statistikkproduksjon i SSB, mens egen statistikkproduksjon er beskjedent. Dette gjelder spesielt Brønnøysundregistrene, Skattedirektoratet og Statens kartverk. Disse har fulgt en egen mal disponert etter de viktigste registrene.

Detaljeringsgraden vil også variere. Omtalen av SSBs statistikk er naturlig nok mest summarisk. For enkelte andre institusjoner er variablene det lages statistikk for listet. For å lette oversikten er det gitt et kort sammendrag av de områdene de ulike institusjonenes lager statistikk på.

Viktige endringer i 2013 er i flere tilfeller framhevet i beskrivelsene.

Også andre institusjoner enn de som er med i Statistikkrådet produserer statistikk hvor noe kan betegnes som offisiell statistikk. *Oversikten i rapporten er derfor ikke fullstendig med hensyn til slik statistikk*, selv om noen andre institusjoners statistikk er tatt med under beskrivelsen av medlemsinstitusjonene der det er særlig relevant.

7. Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner

Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB

Boks 4 gir et sammendrag av statistikkene som blir produsert i de 24 medlemsinstitusjonene utenom SSB per januar 2014. For områder som dekkes av SSB vises det til www.ssb.no.

Boks 4 Statistikkområder i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner utenom SSB, per januar 2014

Brønnøysundregistrene

- Belastningsstatistikk
- Registrerte foretak
- Registrerte konkurser
- Antall reservasjoner

Direktoratet for arbeidstilsynet

- Arbeidsskader
- Arbeidsskadedødsfall
- Arbeidsrelatert sykdom

Direktoratet for forvaltning og IKT

- Innbyggernes oppfatninger og erfaringer med offentlige tjenester
- Miljøstatistikk
- Anskaffelsesstatistikk

Fiskeridirektoratet

- Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser
- Fangststatistikk
- Lønnsomhet for fiskeflåten
- Statistikk for akvakulturproduksjon
- Lønnsomhet for akvakulturproduksjon

Helsedirektoratet

- Pasientstatistikk
- Matforsyningsstatistikk
- Matvareforbruk
- Kosthold
- Tobakksbruk
- Fysisk aktivitet
- Forgiftningsstatistikk
- Spesialisthelsetjenesten
- Fastlegestatistikk
- Frikortstatistikk
- Legemiddel og tannhelserefusjon
- Rustiltak og klienter (SIRUS)
- Personell og kompetanseutvikling i helse- og omsorgssektoren

Husbanken

- Bostøtte
- Boligtilskudd til enkeltpersoner og utleieboliger
- Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet
- Boligsosialt kompetansetilskudd
- Grunnlån til oppføring, utbedring og kjøp
- Startlån
- Investeringsstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger
- Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling
- Lån til barnehager
- Tilskudd til studentboliger
- Rentekompensasjon til skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

Miljødirektoratet (gjelder statistikk i tidligere Klif)

- Utslipp til luft av klimagasser, langtransportgasser og miljøgifter (utslippsregnskapet)
- Generering og behandling avfall (avfallsregnskapet)
- Kommunalt avløp, utslipp og rensing
- Støy (nasjonal støymodell)
- Farlige stoffer

Nasjonalt folkehelseinstitutt

- Dødsårsaker (samarbeid med SSB)
- Fødsler
- Infeksjonssykdommer
- Sykehusinfeksjoner
- Vaksinasjoner
- Legemidler
- Vannverk – oppbygging & kvalitet
- Biobank
- Bivirkning kosmetiske produkter
- Matallergi
- Kreft (Kreftregisteret)

NAV

- Registrerte arbeidsledige
- Ordinære tiltaksdeltakere
- Delvis ledige
- Ledige stillinger
- Utdanning og arbeidsmarkedet
- Ytelser til arbeidssøkere
- Overgang til arbeid og stønad
- Sykefravær
- Sykepenger
- Nedsatt arbeidsevne
- Arbeidsavklaringspenger
- Uføreytelser
- Grunnstønad
- Hjelpstønad
- Alderspensjon
- Ytelser til gjenlevende
- Avtalefestet pensjon
- Krigspensjon
- Supplerende stønad
- Barnetrygd
- Barnebidrag
- Foreldrepenger
- Stønad til enslige forsørgere
- Kontantstøtte
- Hjelpemidler
- Regnskap folketrygden

NIFU

- FoU-ressurser totalt i Norge
- FoU-ressurser for universitets- og høyskolesektoren
- FoU-ressurser for helseforetakene
- FoU-ressurser for instituttsektoren
- FoU-bevilgninger over statsbudsjettet
- Forskerpersonalregisteret
- Doktorgradsregisteret.

NILF

- Driftsgranskinger i jord- og skogbruk
- Totalkalkylen for jordbruket
- Annen statistikkproduksjon
- Pristutvikling på ulike ledd i matvarekjeden
- Spesialundersøkelser; statistikk for spesielle driftsformer og nisjeproduksjoner
- Samdrifter, tilleggsnæring og skatteforhold
- Matvareforbruksberegninger (Sosial – og helsedirektoratet)

Norsk institutt for skog og landskap

- Jordregister
- Markslagsstatistikk
- Skogstatistikk
- Arealstatistikk for utmark
- Jordsmonnstatistikk

Norsk kulturråd

- Folke- og skolebibliotek
- Fag- og forskningsbibliotek
- Museer
- Arkiver

NVE

- Vassmagasinstatistikk – ukentlig
- Hydrologisk månedsoversikt
- Leverandørskifter
- Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet
- Avbruddsstatistikk

NSD

- Høgre utdanning
- Kirkestatistikk
- Pasientombud
- Statsforvaltning
- ISSP (International Social Survey Programme)
- ESS (European Social Survey)
- Europaundersøkelser (Eurobarometer)
- Skolevalg

Oljedirektoratet

- Historisk produksjon av olje, gass, NGL og kondensat
- Historisk utvikling i antall brønner boret
- Reservetilvekst samt antall funn
- Seismiske undersøkelser
- Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten
- Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel

Politidirektoratet

- Anmeldte lovbrudd
- Påtaleavgjorte saker
- Saker under arbeid/restanser

Post- og teletilsynet

- Ekomstatistikk
- Poststatistikk

Skattedirektoratet

- Skatteoppgjøret

Statens kartverk

- Arealstatistikk
- Eiendom, bygning, adresse
- Tinglysing av fast eiendom

Statens landbruksforvaltning

- Prisstatistikk landbruk
- Produktmengdestatistikk (Landbruksprodukter)
- Bestander (Antallsstatistikk)
- Tilskudd og kvoter i landbruket

Statens vegvesen

- Kjøretøystatistikk
- Førekortstatistikk
- Trafikkindeks
- Fartsindeks
- Ferjestatistikk

Utdanningsdirektoratet

- Barn og ressursbruk i barnehagen
- Søkere til elev- og læreplasser i videregående opplæring. Inntak av søkere til elevplass i videregående skole
- Avgangskarakterer og grunnskolepoeng i grunnskolen
- Karakterer i videregående skole
- Resultater av nasjonale prøver
- Søkere til og godkjenning av lærekontrakter

- Nye lærekontrakter, løpende lærekontrakter, fag- og svenneprøver
- Elever fordelt på fag i videregående opplæring
- Gjennomføring i videregående opplæring
- Elevtall og ressursbruk i grunnskolen
- Statistikk om oppfølgings-tjenesten
- Brukerundersøkelser, blant annet elevundersøkelsene

Utlendingsdirektoratet (UDI)

- UDIs saksbehandlingstider
- Søknader og vedtak om visum for besøk i Norge
- Arbeids- og oppholdstillatelse i Norge
- Utvisninger og bortvisninger
- Statsborgerskap
- Beskyttelse som flyktning eller på annet grunnlag (asyl)
- Antall personer som befinner seg i asylmottak og hvor mange som kommer til og forlater mottakene
- Assistert frivillig retur med IOM
- Personer som blir påvirket av utlendingsforvaltningens vedtak, inkludert de som blir bosatt i norske kommuner som overføringsflyktning eller etter å ha fått positivt vedtak på søknad om asyl

Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

Boks 5 gir en oversikt over web-adressene til de 25 medlemsinstitusjonene i Statistikkrådet per januar 2014. Disse vil være utgangspunktet for å finne statistikk. Web-adresser til spesielle sider med statistikk eller noen andre institusjoner som det er vist til i omtalen, er også tatt med.

Boks 5. Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

Brønnøysundregistrenewww.brreg.no**Direktoratet for arbeidstilsynet**www.arbeidstilsynet.no**Direktoratet for forvaltning og IKT**www.difi.no**Fiskeridirektoratet**www.fiskeridir.no**Helsedirektoratet**www.helsedirektoratet.nowww.npr.nowww.samdata.sintef.nowww.sirus.no**Husbanken**www.husbanken.no**Miljødirektoratet**www.miljodirektoratet.nowww.miljostatus.no**Nasjonalt folkehelseinstitutt**www.fhi.nowww.norgeshelsa.nowww.uib.no.mfrwww.msis.nowww.legemiddelforbruk.nowww.kreftregisteret.no**NAV**www.nav.no**NIFU**www.nifu.no**NILF**www.nilf.no**Norsk institutt for skog og landskap**www.skogoglandskap.no**Norsk kulturråd**www.kulturradet.no**NSD**www.uib.no/nsdwww.issp.orgwww.europeansocialsurvey.org**NVE**www.nve.no**Oljedirektoratet**www.npd.no**Politidirektoratet**www.politiet.no**Post- og teletilsynet**www.npt.no**Skattedirektoratet**www.skatteetaten.no**Statens kartverk**www.kartverket.no**Statens landbruksforvaltning**www.slf.dep.no**Statens vegvesen**www.vegvesen.no**Statistisk sentralbyrå**www.ssb.no**Utdanningsdirektoratet**www.udir.no**Utlendingsdirektoratet**www.udi.no

Brønnøysundregistrene

Brønnøysundregistrene er primært registreier som bidrar til SSBs statistikkproduksjon. Utdrag av Brønnøysundregistrenes produksjon av statistikk for eksternt bruk framgår nedenfor ved beskrivelsen av viktige registre. Det produseres også andre typer statistikk som gjøres tilgjengelig for brukerne ved forespørsel.

OPPGAVEREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Oppgaveregisteret produserer belastningsstatistikk for statlige oppgaveplikter.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Statistikken produseres for å vise hvordan belastningsnivået for statlige oppgaveplikter utvikler seg over tid, det vil si effekten av nye oppgaveplikter og av samordnings- og forenklingstiltak. Det er knyttet politiske målsettinger til denne effektmålingen, og de samme målsettingene gjelder for Brønnøysundregistrene.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Statistikken baserer seg på opplysninger som er innsamlet fra etatene med hjemmel i forskrift til lov om Oppgaveregisteret, § 16: beregnet tidsforbruk for skjemautfylling (manuelt og elektronisk), antall avgivere og frekvens.

Statistikken formidles årlig via Brønnøysundregistrenes nettsider:

Brønnøysundregistrene - Belastningsstatistikk ved statlige oppgaveplikter.

I tillegg produseres årlige rapporter til Nærings- og handelsdepartementet, med nærmere beskrivelse av de enkelte tiltakene.

Per i dag eksisterer det ikke samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere.

FORETAKSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk: Nyregistrerte foretak samt bestand. Antall nyregistreringer og slettinger fordelt på fylker. Registrerte foretak totalt; prosentandeler fordelt på foretakstyper. Foretak oversendt skifteretten de 5 siste årene; inkludert grunnlag for oversendelsen.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Brukes hovedsakelig internt ved Brønnøysundregistrene. I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel per e-post eller brev.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Eget statistikk-program henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per år, eller etter behov. Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben, da den skal inn i årsmeldingen samt diverse pressemeldinger.

Brønnøysundregistrene samarbeider med SSB, som har full tilgang til Foretaksregisterets database og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

Foretaksregisteret er tilknyttet Enhetsregisteret og er dermed med i register-samarbeidet med de tilknyttede registre. Disse er SSBs Bedrifts- og foretaksregisteret, Skattedirektoratets register over etterskuddspliktige skatteyttere, Merverdiavgiftsmanntallet, Stiftelsesregisteret og arbeidsgiverdelen av Arbeidsgiver-/Arbeidstakerregisteret. Opplysninger fra databasen formidles elektronisk til de største tilknyttede registre. Dette gjøres ved egne program som eksporterer endringer elektronisk via batch. Likeledes importeres data fra de tilknyttede registre inn i Foretaksregisteret database via bath-input. Egne rutiner for dette finnes.

RESERVASJONSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Daglig statistikk: Statistikken viser antall reservasjoner fordelt fylkesvis.

I tillegg kan det bestilles andre tilpassede statistikker per telefon eller e-post. Disse statistikkene kan være relevante for journalister, organisasjoner, departementer eller lignende.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne: Alle som har interesse av å vite hvor stor del av populasjonen som er reservert mot telefonsalg og adressert reklame.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Hentes fra Reservasjonsregisteret hver natt og legges på Brønnøysundregistrene - Reservasjon mot telefonsalg og adressert reklame. I tillegg formidles statistikken internt.

Per i dag eksisterer det ikke samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere.

KONKURSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk: Konkurs og tvangsavviklinger gruppert på fylkesnivå/bransjer.

Konkurskarantener gruppert på fylkesnivå. Registrerte tvangsforretninger, tvangssalg fast eiendom og utleggsforretninger

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Brukes hovedsakelig internt ved Brønnøysundregistrene. I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel pr e-post eller brev.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Eget statistikk-program som henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per måned. Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben da den skal inn i årsmeldingen samt diverse pressemeldinger.

SSB og Opplysningsavdelingen får hver måned tilsendt statistikkinformasjon på fil og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

ALTINN-PORTALEN

Altinn er en nettportal og en teknisk plattform for å levere elektroniske skjemaer til det offentlige, men tilbyr også andre elektroniske tjenester, som meldinger fra det offentlige og innsynstjenester i offentlige registre. Selvangivelsen (både for næringsliv og privatpersoner) er den mest brukte tjenesten i Altinn.

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk: Antall unike brukere (personer/organisasjoner) av portalen, samt antall transaksjoner (hoved-/underskjema via portal/fagsystem).

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Brukes internt ved Brønnøysundregistrene og i rapporteringsøyemed til departement.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Uttak fra databasen bearbeides og gjøres tilgjengelig gjennom Brønnøysundregistrenes årsmelding

I 2013 er det 41 deltakere i Altinn-samarbeidet; 37 statlige etater/tilsyn, 3 kommuner og 1 fylkeskommune.

Direktoratet for Arbeidstilsynet

Statistikk som blir produsert

- Statistikk over arbeidsskader
- Statistikk over arbeidsskadedødsfall
- Statistikk over arbeidsrelatert sykdom

Formål og brukere

- Rapportering til Eurostat, ILO og WHO
- Bevilgende/styrende myndigheter
- Samarbeid med SSB
- Analysemiljøer, forskere andre eksterne statistikkbrukere
- Media/publikum
- Internt

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Statistikk over arbeidsskadedødsfall: Arbeidsgiver er pålagt å melde fra til Arbeidstilsynet dersom arbeidstaker omkommer eller blir alvorlig skadet ved en arbeidsulykke etter arbeidsmiljøloven § 5-2. I tillegg overvåker Arbeidstilsynet media for å fange opp arbeidsskadedødsfall som ikke blir meldt.
- Statistikk over arbeidsrelatert sykdom: Leger som får kunnskap om sykdom som antas å kunne skyldes arbeidstakers arbeidssituasjon skal gi skriftlig melding om dette til Arbeidstilsynet etter arbeidsmiljøloven § 5-3.

Samarbeid

Arbeidstilsynet rapporterer i dag til Eurostat på arbeidsskadedødsfall og arbeidsskader innenfor Arbeidstilsynets myndighetsområde som i hovedsak er det landbaserte arbeidslivet. Ansvar for rapportering til Eurostat er nå formalisert som et krav gjennom rådsforordningen om statistikk om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen (Regulation (EC) No 1338/2008). Rådsforordningen stiller mer eksplisitte og standardiserte krav til rapporteringen og dataenes kvalitet enn hva har vært tilfelle tidligere.

Det pågår et samarbeid mellom Arbeidstilsynet, SSB og NAV for å bedre kvaliteten på dataene og på sikt produsere nasjonal statistikk over arbeidsskader og arbeidsskadedødsfall som SSB skal rapportere til Eurostat. Samarbeidsprosjektet mellom SSB, Arbeidstilsynet og NAV har fokus på datakvalitet med sikte på å oppfylle de krav den nevnte rådsforordning stiller. Per i dag leverer Arbeidstilsynet statistikk over arbeidsskader og arbeidsskadedødsfall med mangler, mens arbeidsrelatert sykdom ikke rapporteres. For å øke meldefrekvensen arbeides det med å etablere elektroniske løsninger.

Produksjonsmetode

Statistikk over arbeidsskader er i hovedsak basert på melding om yrkesskader til NAV på skjema NAV13-07.05. Arbeidstilsynet mottar kopi av dette skjemaet fra NAV. Data mottatt fra NAV registreres i dag manuelt i Arbeidstilsynets interne database *Virksomhets- og yrkesskaderregisteret*. I tillegg registreres meldinger om alvorlig arbeidsskade som virksomhetene melder til Arbeidstilsynet.

Statistikk over arbeidsskadedødsfall er primært basert på arbeidsgivers meldeplikt til Arbeidstilsynet. Tross meldeplikten må statistikken allikevel suppleres via andre kilder.

Statistikk over arbeidsrelatert sykdom er basert på legers meldeplikt angående sykdom som legen antar skyldes arbeidstakers arbeidssituasjon. Per i dag foregår

slike meldinger manuelt via DAT-skjema 154B, men det arbeides med mer effektive løsninger via elektronisk pasientjournal.

Formidling

Offisiell statistikk ønsker etaten å formidle mest mulig via Internett – www.arbeidstilsynet.no. Dessuten rapporteres statistikk over arbeidsskader og arbeidsskadedødsfall til Eurostat, ILO og WHO. Formidling skjer videre via direkte henvendelse fra presse, analysemiljøer og andre.

Når statistikken produseres

Statistikken produseres kontinuerlig, men offentliggjøres i dag i forbindelse med halvårs- og årsrapportering.

Kostnader

Anslagsvis 3 årsverk i direktekostnader forbundet med registrering og databasedrift.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har ansvar for fornying og utvikling av offentlig sektor på områdene IKT, anskaffelser, organisering og ledelse. Difi ble opprettet 1. januar 2008 og er underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Adresse til Difis hjemmeside er www.difi.no.

Hva produseres av statistikk?

- Innbyggernes oppfatninger og erfaringer med offentlige tjenester
- Miljøstatistikk
- Anskaffelsesstatistikk
- Nasjonalt register over åpne offentlige data – data.norge.no

Innbyggerundersøkelsen innbygger- og brukerdelen

Formål og brukere

Undersøkelsen skal gi politikere, regjering, departementer og etater, fylkeskommuner og kommuner oversikt og kunnskap de kan bruke både i planlegging og prioritering av kvalitets- og utviklingsarbeid i virksomhetene. Innbyggerundersøkelsen skal ikke erstatte virksomhetenes egne brukerundersøkelser, men supplere disse og gi økt kunnskap og bedre oversikt på tvers av tjenester.

Viktige brukere:

• Departementer, direktorater og etater	• Forskningsinstitusjoner (Universiter, høyskoler, institutter etc.)
• Fylkeskommuner og kommuner	• Innbyggere og media
• Politikere	

Produksjon av statistikken

Innbyggerundersøkelsen består av to deler. Innbyggerdelen omfatter en rekke spørsmål om innbyggerens generelle syn på de største offentlige tjenestene. Videre stilles spørsmål om hvordan det er å bo i kommunen, om hvordan folk opplever å leve og bo i Norge, om demokrati og om velferdsstaten. Tjenester blir målt både i forhold til oppfatninger og erfaringer. Tjenestene er plassert under følgende temaer:

• Utdanning og kultur	• Omsorg
• Helse	• Myndighetsorganer

Undersøkelsen gjennomføres blant et representativt utvalg av befolkningen fra 18 år og over. Utvalget er trukket fra Folkeregisteret og omfatter i utgangspunktet 30 000 personer. Undersøkelsen benytter deler av ACSI-metodikken (American Customer Satisfaction Index), som også er brukt av offentlig sektor i Sverige og USA samt av Norsk Kundebarometer (BI). Metodikken åpner for analyser av variablenes forklaringskraft/betydning på tilfredsheten (sti-analyser)

Spørreskjemaene blir tilsendt respondentene per post, men kan også fylles ut på internett. De med konkret erfaring med en eller flere virksomheter siste 12 måneder får tilsendt brukerdelen, maksimalt fem skjemaer per respondent. Brukerdelen består av spørreskjemaer for 23 ulike tjenester.

Datainnsamling

Første datainnsamling ble gjort i 2009 og 2010 og presentert samme år. Andre datainnsamling fant sted høsten 2012 og våren 2013. Ca. 40 prosent besvarte innbyggerdelen i begge disse tidskuttene. Neste undersøkelse finner sted høsten 2014 og våren 2015. Resultatene herfra vil etter planen bli publisert juni 2015.

Samarbeid

Arbeidet har vært gjennomført i nært samarbeid med en faglig styringsgruppe bestående av representanter fra Universitetet i Oslo, Handelshøgskolen i Bodø,

Høgskolen i Sør-Trøndelag, BI og SSB i tillegg til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Difi. SSB, TNS Gallup, Ipsos MMI, BI og KS har bistått i arbeidet med kvalitetskontroll og veiledning.

Det ble gjennomført en evaluering av innbyggerundersøkelsen høsten 2011. Difi har samarbeidet med de berørte virksomheter med å videreutvikle spørreskjemaene på noen områder. Disse ble sendt på høring våren 2012.

Formidling

Det er full åpenhet om metodikk, spørreskjema og resultater. Alt er tilgjengelig på Difis hjemmesider under <http://www.difi.no/innbyggerundersokelsen/>. Resultatene er presentert i Difi rapport 2010:01, 2010:14, 2013:6 og 2013:7. Alle resultater gjøres også tilgjengelig på NSDs nettsider.

Internasjonalt samarbeid

Det skjer et visst samarbeid gjennom EUPAN innenfor området Customer Satisfaction Management.

Kostnader

Det benyttes ca. 1,5-2 årsverk i Difi. Undersøkelsen finansieres over Difis budsjett.

Miljøstatistikk

Som følge av regjeringsskiftet er det p.t. uklart hvorvidt Difi vil fortsette å samle inn og publisere statistikk om statlige tjenestereiser og drive rapporteringssystemet for miljøledelse i staten basert på MiljøRapp/Altinn.

Hva produseres av statistikk?

- Statens flyreiser
- Miljørapportering fra statlige virksomheter.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Statens flyreiser: regjeringen har vedtatt at statens flyreiser i utland skal klimakompenseres ved kjøp av kvoter. Difi samler inn statistikken om flyreisene som grunnlag for Finansdepartementets kjøp av kvoter.

MiljøRapportering: Regjeringens handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar krever at alle statlige virksomheter skal ha et miljøledelsessystem og stiller krav om bedre statistikk og synlighet. Difi tilbyr et innsamlingssystem for effektivisering av departementenes oppfølging, sammenligning av virksomhetenes miljøprestasjoner, synliggjøring av gode eksempler, og tilfredsstillelse av offentlighetens innsynsrett.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Flyreiser: Statistikken baserer seg på rapporter fra statlige virksomhetenes lønn og personal systemer (LPS) med kalkulering av kilometer og klimaeffekt basert på spesifikasjon fra fornyingsdepartementet. Rapportene utarbeides hvert halvt år og legges ut på Difis nettsider.

MiljøRapportering: det er utviklet et system for egenrapportering fra virksomheten basert på en Altinn II tjeneste.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere, andre institusjoner om register/ datainnsamling

Flyreiser: samarbeid med SSØ og Bluegarden for innhenting av reisetall.

MiljøRapportering: fagdepartementenes etatsstyringsenheter og Klima- og miljødepartementet.

Innkjøpsstatistikk**Hva produseres av statistikk**

Rapportering av offentlig innkjøpsstatistikk basert på informasjon fra kunngjorte konkurranser i Doffin.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem?

Kommunal- og moderniseringsdepartementet er bestiller og WTO samt EØS/EU er mottaker.

Hvordan produseres og formidles statistikken

Datagrunnlag trekkes ut av Doffin som driftes av Millstream Associates Ltd. Lovgrunnlag/hjemmel i henhold til GPA avtalens artikkel XIX:5 og EØS avtalen mht. direktivene 2004/18/EF artikkel 76 og 2004/17/EF artikkel 67 skal det utarbeides årlige statistikker.

Formidling

Sendes elektronisk i regneark og publiseres blant annet på http://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gpstat_e.htm

Hva koster statistikken

Anslag for ressursbruk og årsverk knyttet til produksjon og formidling av offisiell statistikk er ca. to ukeverk og 10 000 kroner.

Nasjonalt register over åpne offentlige data – data.norge.no**Formål og brukere**

Regjeringen ønsker at alle data offentlige virksomheter samler inn, produserer og behandler i størst mulig grad skal være åpent tilgjengelig for videre bruk av næringsliv, forskere og sivilsamfunn. Difi har derfor lansert nettstedet data.norge.no. Data.norge.no er en datakildekatalog som gjør det lettere å finne, laste ned og bruke datasett fra offentlig sektor. Her kan du registrere og finne andre tilgjengelige datasett, og dele og finne applikasjoner og tjenester basert på åpne datasett. Nettstedet er også en møteplass for alle interesserte aktører.

Åpne data laget i januar 2013 en ny versjon av veilederen for å støtte offentlige virksomheter i arbeidet med å gjøre data tilgjengelige. Difi utfordrer alle offentlige virksomheter å gjøre en ekstra innsats for at flere offentlige datasett skal bli tilgjengelig for videre bruk i 2014.

Eksempler på åpne offentlige data

Etter etableringen av Åpne data-gruppen og det nasjonale registeret over åpne norske datasett, data.norge.no, har mange nye datasett blitt åpnet opp for videre bruk. I desember 2011 var det registrert 85 datasett på data.norge.no. Dette økte forsiktig til 225 i slutten av desember 2012, mens det i løpet av en måned steg til nesten 600. Mye av denne økningen skyldes arbeidet som ble gjort som forarbeid til konkurransen apps4norge, som vi arrangerte i februar-mai i 2013. I tida etter konkurransen fortsatte datasetta å komme inn, og ved utgangen av 2013 hadde antallet datasett økt til 1 274 totalt.

Noen eksempler fra 2013 er:

Enhetsregisteret og Foretaksregisteret fra Brønnøysundregistrene, som hadde over 1 million oppslag i november 2013.

Helsestatistikk fra Folkehelseinstituttet

Kartdata, vektor og rastekart, stedsnavndata m.m. fra Statens kartverk

Statistikk bank fra SSB.

Europeana fra Norsk Kulturråd.

Nasjonal vegdatabank API fra Statens vegvesen

Regjeringen anbefaler alle dataeiere å registrere og beskrive sine åpne datasett på data.norge.no. Du finner mer informasjon om dette i vår veileder.

Noen typer data skal ikke være offentlige og kan heller ikke bli brukt videre. Dette gjelder blant annet:

Personsensitive opplysninger
Informasjon som er underlagt taushetsplikt
Gradert informasjon
Data med tredjeparts opphavsrett

Samarbeid

Difi samarbeider med mange virksomheter for å gjøre data tilgjengelig for bruk. Samarbeidet retter seg ikke bare mot virksomheter i offentlig sektor, men også mot virksomheter i privat sektor som gjenbruker dataene. Eksempler her er IKT Norge og Abelia.

Formidling

Åpne data formidles via nettstedet data.norge.no og sosiale medier, i tillegg til veiledning via e-post, direkte kontakt og selvsagt veilederen.

Internasjonalt samarbeid

Formidling av offentlige data er høyt oppe på agendaen internasjonalt. I USA og England er prosjektene forankret på øverste hold i regjeringen. Difi er en aktiv representant på den internasjonale arenaen blant annet som partner i LAPSI, et europeisk samarbeidsprosjekt som utreder og har som mål å løse juridiske hindringer for å gjøre offentlige data tilgjengelig. Veilederen Difi har laget er et direkte resultat av samarbeid med «Open Knowledge Foundation».

Kostnader

Det benyttes ca. 3 årsverk i Difi i 2013. Registeret finansieres over Difis budsjett.

Fiskeridirektoratet

Hva produseres av statistikk

- Statistisk informasjon om fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser
- Fangststatistikk over all fiske og fangst i sjøen tatt av norskregistrerte fiskefartøy samt fangst av utenlandske fartøy som er landet i Norge
- Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten
- Statistikk for akvakulturproduksjon av matfisk og settefisk (laks, regnbueørret og ørret), andre marine fiskearter samt skalldyr
- Lønnsomhetsundersøkelser for matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret

Formål og brukere

Formål:

- Skaffe til veie de opplysninger som er nødvendige for å sikre en bærekraftig forvaltning av de levende marine ressurser gjennom ressurskontroll, kvotekontroll og en optimal fiskeri- og akvakulturstatistikk.
- Danne grunnlag for utredningsarbeid i forbindelse med reguleringer i fiske, strategianalyser, analyser av strukturen i fiskeflåten og utredninger av næringsøkonomiske konsekvenser av forvaltningstiltak i akvakulturnæringen.

Viktige brukere:

- Fiskeriforvaltningen
- Fiskeriforskningsmiljøet både nasjonalt (Havforskningsinstituttet) og internasjonalt (ICES)
- Næringsorganisasjoner
- Universitet og høyskoler
- Forskningsinstitusjoner
- Private næringsaktører, media mv.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel:

- Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser: Lov nr 15 av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (Deltakerloven), lov nr 12 av 28. juni 1957 om pensjonstrygd for fiskere § 4, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 1436 av 18. desember 2008 om manntal for fiskarar og fangstmenn.
- Fangststatistikk: Lov nr 37 av 6. juni 2008 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (Havressurslova), lov nr 3 av 14. desember 1951 om omsetning av råfisk (Råfiskloven), forskrift nr 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk av 22. januar 2003, forskrift nr 772 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy av 26. juli 1993, forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy av 21. desember 2009 nr 1743.
- Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten: Lov nr 37 av 6. juni 2008 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (Havressurslova) § 57, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 772 av 26. juli 1993 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy § 9.
- Statistikk for akvakultur/Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur: Lov nr 79 av 17. juni 2005 om produksjon av akvatiske organismer (Akvakulturloven) § 24.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

Fiskeridirektoratet samarbeider med Statistisk sentralbyrå når det gjelder formidling av deler av statistikken. En har også hatt et samarbeid med SSB når det gjelder utvikling av metode i Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten.

Produksjonsmetode:

- Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser: Informasjonen hentes fra Fiskeridirektoratets merke- og deltakerregister, landings- og sluttseddelregister samt manntallregister.
- Fangststatistikk: Ved landing/salg blir det fylt ut en landingsseddel/sluttseddel som inneholder de sentrale opplysninger ved landingen. Etter Råfiskloven er det videre krav om at råfisk i første hånd skal omsettes gjennom eller med godkjenning av en salgsorganisasjon. Salgslagene leverer disse opplysningene videre til Fiskeridirektoratet i elektronisk form, og det er disse dokumentene som danner hovedgrunnlaget for statistikken.
- Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten: Undersøkelsen bygger på utvalgsplan (PMS-allokering) og estimeringsmetode utarbeidet av SSB. I tillegg til informasjon innhentet fra den enkelte fartøyeier, blir informasjon fra Fiskeridirektoratets merke- og deltakerregister samt landings- og sluttseddelregister benyttet i arbeidet med undersøkelsen.
- Statistikk for akvakultur: Statistikk for akvakultur er totalundersøkelser som henvender seg til alle som har kommersiell-, forsknings- og undervisningstillatelse for akvakultur. I tillegg til informasjon innhentet fra det enkelte selskap, inngår også opplysninger hentet fra Fiskeridirektoratets akvakulturregister samt Fiskeridirektoratets månedlige luse- og biomasserapportering.
- Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur: Undersøkelsene bygger på informasjon fra et utvalg av selskaper samt informasjon hentet fra Fiskeridirektoratets akvakulturregister og Statistikk for akvakultur.

Bruk av standarder:

- Fangststatistikk: NS9400 gir føringer på termer og koder som skal brukes i utfylling og oversendingen av landingsseddel/sluttseddel.

Formidling:

Statistikken formidles både gjennom trykte publikasjoner og via Internett (www.fiskeridir.no). Fiskeridirektoratets statistikkbank ble etablert i 2009. I en overgangsfase viderefører vi også publisering av tidsserier som Excel-filer på Internett. Formidlingen skjer i henhold til en publiseringskalender som inneholder publiseringer inntil fire måneder fram i tid. Statistikken er dokumentert på ulike måter, men for all statistikk på Internett vil en finne en omtale av produksjon og metodikk sammen med definisjoner av viktige begreper i "Om statistikken", som kan nås via lenker fra alle statistikker. Spesielt tilrettelagte oversikter er videre tilgjengelig per forespørsel til Fiskeridirektoratet. I tillegg presenteres deler av statistikken av SSB via deres nettsider.

- Fiskeridirektoratet praktiserer et generelt prinsipp om at foreløpige tall frigis løpende på forespørsel så snart grunnlagsmaterialet antas tilstrekkelig.
- Statistikk over fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser publiseres i april hvert år (samt som delpubliseringer ifølge publiseringskalenderen etter hvert som statistikken ferdigstilles). Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- Fangststatistikken produseres løpende og foreløpig statistikk publiseres løpende både på uke, måneds og årsbasis. Ferdig kvalitetssikrede data oversendes SSB innen oktober påfølgende år, og endelige tall frigis av SSB og Fiskeridirektoratet parallelt. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1977.
- Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten publiseres i november/desember hvert år. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- Foreløpig statistikk for akvakultur publiseres i juni hvert år. Endelig statistikk frigis av SSB og Fiskeridirektoratet parallelt. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- Lønnsomhetsundersøkelsene for akvakultur publiseres i november/desember hvert år. Foreløpige resultater for Lønnsomhetsundersøkelse for

matfiskproduksjon publiseres vanligvis i august. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1985.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering:

Fiskeridirektoratets statistiske materiale brukes for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser på rapportering til en rekke internasjonale organisasjoner som FAO, Eurostat, ICES, OECD, NAFO, NEAFC, CCAMLR og ICCAT. I tillegg har Norge inngått kontrollavtaler for m.a. gjensidig utveksling av fangstdata med en rekke land. Norge er også representert på møter i Eurostats arbeidsgruppe for fiskeristatistikk og har videre spesielt samarbeid med de andre nordiske landene.

Hva koster statistikken

I Fiskeridirektoratet utføres det anslagsvis 7 årsverk på statistikkproduksjon.

Helsedirektoratet

Helsedirektoratet produserer løpende statistikk over aktivitet og ventelister innenfor somatisk spesialisthelsetjeneste, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk fra Norsk pasientregister. Direktoratet har databehandlingsansvaret for IPLOS-registeret, som inneholder data om de som søker om eller mottar kommunale pleie- og omsorgstjenester. Videre produserer Helsedirektoratet statistikk på områdene helsepersonell, tobakk, ernæring og fysisk aktivitet, samt tall for akutte forgiftninger og henvendelser til Giftinformasjonen. Direktoratet har også ansvaret for SAMDATA-prosjektet (styringsdata for spesialisthelsetjenesten). Helsedirektoratet samler årlig inn data om ressursbruk til psykisk helsearbeid og rusarbeid i kommunene.

Vi har med omtale av statistikk for Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) som er en ytre etat under Helsedirektoratet. I tillegg omtaler vi statistikk fra SIRUS, Statens Institutt for Rusmiddelforskning, som er en etat under Helse- og omsorgsdepartementet.

Norsk pasientregister (NPR)

Norsk pasientregister inneholder informasjon om aktivitet og ventetider for spesialisthelsetjenesten i Norge og omfatter data fra somatiske sykehus, psykisk helsevern for barn og unge, psykisk helsevern for voksne, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og avtalespesialister innenfor både somatikk og psykisk helsevern. Registeret inneholder også opplysninger om personskader og data fra AMK-sentralene

Bakgrunn og historikk

Norsk pasientregister ble opprettet som et aidentifisert register med konsesjon fra Datatilsynet i 1997 og ble driftet av forskningsstiftelsen SINTEF på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet fram til avdelingen ble virksomhetsoverdratt til Helsedirektoratet i 2007. Gjennom en endring i helseregisterloven som ble vedtatt av Stortinget i februar 2007 fikk Norsk pasientregister hjemmel til å samle inn personidentifiserbare data uten samtykke, jf. helseregisterloven § 8, 3. ledd. Innsamlingen startet med virkning fra 1. januar 2008. Driften av registeret reguleres nærmere gjennom Norsk pasientregisterforskriften som trådte i kraft 15. april 2009. Med dette ble også Helsedirektoratet databehandlingsansvarlig for registeret.

Formål

Formålet med registeret er regulert av Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i

Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften), jf. forskriftens § 1-2:

- Danne grunnlag for administrasjon, styring og kvalitetssikring av spesialisthelsetjenester, herunder den aktivitetsbaserte finansieringen, kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og betalingsordningen for utskrivningsklare pasienter.
- Bidra til medisinsk og helsefaglig forskning, herunder forskning som kan gi viten om helsetjenester, behandlingseffekter, diagnoser, og sykdommens årsaker, utbredelse og forløp og forebyggende tiltak
- Danne grunnlag for etablering og kvalitetssikring av sykdoms- og kvalitetsregistre og videreformidling av kontaktopplysninger til den nasjonale kjernejournalen.
- Bidra til kunnskap som gir grunnlag for forebygging av ulykker og skader

Innhold i registeret

Norsk pasientregister inneholder opplysninger om alle personer som venter på behandling eller som har fått behandling i spesialisthelsetjenesten, enten på sykehus, i poliklinikk eller hos avtalespesialister. Pasientopplysninger registreres der pasienten blir behandlet og et utvalg av dette sendes videre til Norsk

pasientregister i form av koder. Innrapportering av data startet med somatisk sektor i 1997 og har gradvis blitt utvidet med data fra flere sektorer. Registeret startet med innsamling av personidentifiserbare data i 2008. Registeret mottar årlig informasjon om ca. 2 millioner pasienter og 12 millioner behandlingsepisoder. Figurene viser hvilke aktivitets- og ventelistedata registeret inneholder, fordelt på sektor og om data er personidentifiserbare:

Et personidentifiserbart Norsk pasientregister gir nye muligheter. Det er mulig å bruke pasient i stedet for sykehusopphold som analyseenhet, noe som gir informasjon om sykdoms- og behandlingsforløp på en måte som tidligere ikke har vært tilgjengelig.

Data fra Norsk pasientregister kan også kobles med opplysninger fra andre registre og data som for eksempel er samlet inn gjennom befolkningsstudier. Slike koblinger vil nå åpne opp for mer detaljerte studier av sykdom og sykdomsforløp, årsaker til sykdom, behandling, resultater av behandling og behandlingsforløp.

Egne publiseringer

Ventelistedata publiseres månedlig og tertialvis. Aktivitetsdata publiseres tertialvis fra somatikk, psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling. I tillegg publiseres årsrapporter fra alle sektorer.

Leveranser fra Norsk pasientregister

Norsk pasientregister gjennomfører mange leveranser av statistikk både internt i Helsedirektoratet, til andre statistikkleverandører og register, samhandlingsreformen, kjernejournal, kvalitetsbasert finansiering, RHF, HF og sentrale myndigheter og forskning. Data fra Norsk pasientregister benyttes i en rekke sammenhenger for å belyse økonomiske, administrative og kliniske sider ved spesialisthelsetjenesten i Norge.

Norsk pasientregister har faste interne leveranser i Helsedirektoratet som gjelder data til innsatsstyrt finansiering, kommunal medfinansiering, utskrivningsklare pasienter, kvalitetsindikatorer, fritt sykehusvalg, kvalitetsbasert finansiering og SAMDATA. I tillegg kommer en rekke prosjektbaserte leveranser – eksempelvis diabetestilstander og øyekontroll, forgiftningsstatistikk, antall sykehusinnleggelser, pasienter diagnostisert med nakkeskader, konsultasjoner for ungdom i spesialisthelsetjenesten etc.

Andre leveranser:

- Månedlige leveranser til RHF
- Månedlige leveranser til Kjernejournal
- Regelmessige leveranser til Hjerne- og karregisteret og Kreftregisteret
- Leveranser til SSB, OECD (via kunnskapssenteret), European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, leveres via SIRUS), NOMESCO og WHO

Kvalitetsarbeid

Norsk pasientregister gjennomfører rutinemessig kvalitetsarbeid som skal bidra til økt kvalitet på data i registeret. Dette innebærer kvalitetskontroller ved mottak av data med tilhørende tilbakemeldinger til rapporteringsenhetene for feilretting. Norsk pasientregister har også aktiviteter og prosjekter som skal bidra til økt kvalitet i registeret. Fra og med 2010 har Norsk pasientregister fått tildelt årlige midler fra Nasjonalt helseregisterprosjekt. De ulike prosjektene som Norsk pasientregister har gjennomført og jobber med i denne sammenhengen, har i hovedsak som mål å forbedre datakvaliteten eller automatisere prosessene ved innsamling og bearbeiding av data.

Informasjonssikkerhet og personvern

For å ivareta personvernet skjer innrapportering av helseopplysninger og fødselsnummer i to separate innsendinger. I begge disse meldingene rapporteres et tilfeldig generert løpenummer for hver enkelt pasient. Ved mottak krypteres fødselsnummeret. Originalfilen med fødselsnummer slettes umiddelbart etter krypteringen og Norsk pasientregister oppbevarer dermed ikke fødselsnummer i klartekst. Tilgang til krypteringsløsningen og krypterte fødselsnummer skjer via streng tilgangsstyring.

Forsendelsene til NPR skjer via Norsk helsenett, alternativt ved rekommandert sending per post.

Innsyn i egne data

Alle har rett til å se hva som er registrert om dem i Norsk pasientregister. Jf. helseregisterloven § 22 andre ledd, skal innsyn i helseopplysninger om en selv fortrinnsvis gis gjennom den registrertes siste behandlende lege og helseinstitusjon. Om det bes om innsyn i egne helseopplysninger fra Norsk pasientregister kan opplysningene som blir tilsendt være vanskelig å forstå og Norsk pasientregister oppfordrer pasientene til å kontakte lege eller helseinstitusjon både for å få hjelp til å fylle ut skjemaet og å tolke svaret.

IPLOS-registeret

IPLOS er et sentralt helseregister med data om de som søker om eller mottar kommunale pleie- og omsorgstjenester. Registeret er pseudonymt.

Målsettingen med IPLOS er å bidra til:

- å gi systematisert kunnskap og statistikk til kommunene og sentrale myndigheter,
- kvalitetsutvikling av tjenesten,
- god ressursutnyttelse, samt likeverdige og virkningsfulle tjenester
- gi grunnlag for forskning

IPLOS ble obligatorisk fra mars 2006 og Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer årlig offisiell pleie- og omsorgsstatistikk basert på IPLOS-registeret. Det er blant annet et viktig grunnlag for KOSTRA pleie- og omsorgsstatistikk. Datakvaliteten blir stadig bedre og publiseringen publiseringen i 2013 basert på 2012-tall, omfattet for første gang data fra alle kommuner.

Med statistikk fra IPLOS-registeret er det mulig å dokumentere utviklingen på sentrale områder på en mer helhetlig og nyansert måte. IPLOS gir for eksempel muligheten til å se tjenestetildeling i forhold til behov, spekteret av tjenester som ytes av kommunene, gjennomstrømning av tjenestemottakere, årsløpstatistikk med mer. Fra og med statistikkåret 2009 inneholder registeret blant annet informasjon om brukernes behov for bistand til deltakelse i samfunnet og om tildeling av boliger med fast bemanning hele eller deler av døgnet. Det siste vil bidra til å belyse begrepet heldøgns omsorg, et sentralt politisk tema.

IPLOS som kunnskapsgrunnlag er viktig for at de velferdspolitiske beslutningene kan bygge på viten om utviklingen med hensyn til behov, tjenesteyting og ressursinnsats, og for å møte de store utfordringene sektoren står over for.

Kommunale styringsdata for samhandlingsreformen

Fra 2012 benyttes data fra Norsk pasientregister som grunnlag for kommunale styringsdata for samhandlingsreformen. Målet med denne type styringsdata er å gi kommunene generell informasjon om innbyggernes bruk av sykehustjenester, som f.eks. kan benyttes ved vurdering og oppfølging av forebyggingstiltak. Det er videre et mål at styringsdataene kan hjelpe kommunene og foretakene til å rette fokus mot pasientgrupper som kan gis et alternativt tilbud i kommunal regi. I tillegg brukes data som grunnlag for enkeltstående analyse- og forskningsprosjekter.

Samdata – styringsinformasjon om spesialisthelsetjenesten

Helsedirektoratet utgir årlig rapporten Samdata Spesialisthelsetjenesten. Formålet med rapporten er å gi svar på en del sentrale helsepolitiske spørsmål om spesialisthelsetjenesten, både om nivå og utvikling i ressursbruk og om variasjoner i tilgjengelighet til tjenester i ulike deler av landet. Man kan si at rapporten grovt sett fokuserer på to problemstillinger:

- Hvilke endringer var det i spesialisthelsetjenesten siste år og siste femårsperiode?
- Hvilke forskjeller er det mellom regioner, foretak og bostedsområder?

Rapporten omfatter somatisk spesialisthelsetjeneste, psykisk helsevern (barn/unge og voksne) og tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelmisbruk (TSB). Innenfor hver av disse sektorene utarbeides det beskrivelser med utgangspunkt i sammenlignbar statistikk basert på data om ressursbruk (personell og økonomi), kapasitet, aktivitet og produktivitet (kostnadsnivå). Rapporten fokuserer både på befolkningsperspektivet og foretaksperspektivet.

Sentrale datakilder for Samdata er aktivitetsdata fra Norsk pasientregister og personell og regnskapsdata fra Statistisk sentralbyrå.

Nasjonale kvalitetsindikatorer

Helsedirektoratet utvikler og offentliggjør nasjonale kvalitetsindikatorer som belyser kvaliteten i de ulike deler av helse- og omsorgssektoren på jevnlig basis. Kvalitetsindikatorene er grunnlag for blant annet styring og kvalitetsforbedring. Nasjonale kvalitetsindikatorer er et sett av indikatorer som sier noe om både strukturer, prosesser og resultater innenfor tjenesten, og til sammen skal kvalitetsindikatorene si noe om den samlede kvaliteten innenfor utvalgte områder av helse- og omsorgstjenesten. I 2013 ble det offentliggjort 16 nye indikatorer innenfor psykisk helse og rus. Kvalitetsindikatorene publiseres på hesenorge.no.

Samhandlingsstatistikk-rapporten

Helsedirektoratet har siden 2012 årlig utarbeidet en rapport hvor hovedfokus er styringsdata og analyser rettet mot samhandlingsreformen. Rapporten er et element i Helsedirektoratets følge med ansvar for utviklingen i helse- og omsorgssektoren. Hovedmålene med rapporten er:

- Presentere komparativ informasjon og hovedtall for utviklingen i ulike deler av helse- og omsorgstjenestene.
- Gi en beskrivelse av utvalgte viktige fokusområder innenfor samhandlingsreformen for å kunne vurdere utviklingen i lys av målene som ble satt for reformen.

Rapportens første del omfatter komparativ statistikk for både primær- og spesialisthelsetjenesten på områdene kostnader, personell og bruk av helse- og omsorgstjenester. Det presenteres statistikk og beskrivelser for både somatisk virksomhet, psykisk helse og rusbehandling. I rapportens andre del presenteres analyser av utvalgte tema som eksempelvis kommunal medfinansiering, reinnleggelser og utskrivningsklare pasienter, korttidsplasser innenfor pleie og omsorg og aktivitet i kommunale øyeblikkelig hjelp døgntilbud.

Sentrale datakilder for Samhandlingsstatistikk-rapporten er statistikk fra Samdata (se over), Statistisk sentralbyrå (bl.a. KOSTRA, IPLOS) og Helfo (KUHR-data).

Offentlig versus privat virksomhet innenfor TSB

Denne rapporten inneholder statistikk og analyser av aktivitet, årsverk og kostnadstall for TSB for 2012. Rapportens formål er å identifisere faktorer som kan

bidra til å forklare observerte forskjeller i kostnadsnivået mellom offentlige og private tilbydere.

Private stiftelser og ideelle organisasjoner står for en betydelig andel av tilbudet til pasienter med ruslidelser, og i 2012 var om lag en tredjedel av spesialisthelsetjenestens kostnader til rusbehandling knyttet til aktivitet i private institusjoner av denne typen. Det vil være en viss grad av arbeidsdeling mellom offentlige og private tilbydere, og tidligere gjennomgang av aktivitet og kostnader har også vist at helseforetakene har et høyere kostnadsnivå enn gruppen av private tilbydere. Kostnadsnivået varierer imidlertid betydelig mellom alle tilbydere av rusbehandling. Rapporten søker å belyse årsaker til de observerte forskjellene i kostnadsnivå.

Rapporten baserer seg i hovedsak på datagrunnlag som ligger til grunn for Samdata-rapporten (se over).

Rapport om distriktpsykiatriske tjenester

Det er et helsepolitisk mål at distriktpsykiatriske sentre (DPS) skal være i stand til å ivareta alle allmennpsykiatriske funksjoner, inkludert akuttfunksjoner gjennom døgnet, og at dette skal bygges ut i alle deler av landet. Formålet med denne rapporten er å dokumentere omstillingsprosessene. Rapporten viser at det fortsatt er betydelige forskjeller både i totalvolum og i fordelingen av tjenestene i helseforetaksområdene og i DPS-områdene.

Rapporten baserer seg i hovedsak på datagrunnlag som ligger til grunn for Samdata-rapporten (se over).

Bruk av tvang innenfor psykisk helsevern

Det er både fra faglig og politisk hold et mål at psykiske helsetjenester i størst mulig grad skal baseres på frivillighet. Tidligere studier har likevel avdekket store forskjeller mellom institusjoner og geografiske områder i bruken av tvang. Dette kan ikke utelukkende forklares ved forskjeller i befolkningens sykелighet, men må i noen grad skyldes praksisforskjeller. De seneste årene har det derfor blitt utarbeidet en rapport som presenteres statistikk og analyser for bruk av tvang innenfor psykisk helsevern for voksne.

Datagrunnlaget for rapporten er pasientdata fra Norsk pasientregister og data rapport fra kontrollkommissjonene.

Forgiftningsstatistikk

Helsedirektoratet ved Giftinformasjonen samler årlig nasjonal statistikk over akutte forgiftninger som viser dødelighet (avtale med FHI/DÅR) og sykелighet (avtale med NPR), i tillegg til tall fra Giftinformasjonens egen henvendelsesstatistikk. Statistikkene fra DÅR og Giftinformasjonen inneholder opplysninger om hvilke stoffer (legemidler, narkotika, alkohol o.a.) som har forårsaket forgiftningene. De viktigste data presenteres i Helsedirektoratets nøkkeltallsrapport. Spesialrapporter på forgiftningsområdet kan skaffes ved behov. Det samarbeides med giftinformasjonene i de andre nordiske land om publisering av sammenliknende statistikk vedrørende akutte forgiftninger.

Ernæring, tobakk og fysisk aktivitet

Statistikk som blir produsert

- Matvaredatabasen – database om matvarers sammensetning.
- Matforsyningsstatistikk, årlig.
- Kostholdet i privathusholdninger, data om matvareforbruk registrert i SSBs forbruksundersøkelser.
- Kostholdsundersøkelser i utvalg av befolkningen.

- Tobakksbruk (røyking, snusbruk): omfang, hyppighet, bruksmønster, slutteforsøk, slutteintensjoner, holdningsspørsmål (til passiv røyking, lovgivning, tiltak o.l.). Data samles inn hvert kvartal. I det fjerde kvartalet brukes et utvidet spørreskjema på ca. 90 spørsmål. I Statistikkbanken i SSB finnes data om andel som røyker daglig eller av og til, fordelt på kjønn, fylke og til dels alder.
- Direktoratet har fra 2005 gjennomført kartlegging av fysisk aktivitetsnivå og fysisk form i landsomfattende utvalg av 6-, 9- og 15-åringer, voksne og eldre. Kartleggingen er starten på et monitoreringssystem av fysisk aktivitetsnivå i Norge. Det er i 2013 startet en ny kartlegging av voksne og eldre.
- Helsedirektoratet har fra 2005 gjort årlige mindre Omnibus-undersøkelser blant voksne for å kartlegge gange i hverdagen og holdningsspørsmål til fysisk aktivitet.
- Direktoratet gjør også årlig mindre omnibus-undersøkelser relatert til holdninger og tobakksvaner blant befolkningen.

Formål og brukere

Helsedirektoratet overvåker utviklingen innenfor norsk kosthold og ernæring, fysisk aktivitet og tobakksforbruk for å kunne oppfylle sine øvrige oppgaver innenfor helsefremmende arbeid. I tillegg til Helsedirektoratet og øvrige helsemyndigheter, benyttes statistikken av forskningsmiljøer, presse og folk flest. Undersøkelsen om fysisk aktivitet og fysisk form er de første i sitt slag i Norge blant barn, unge, voksne og eldre. Fysisk aktivitet har i de større undersøkelsene blitt registrert med en objektiv målemetode, en aktivitetsmonitor og fysisk form er målt i form av oksygenopptak og andre parameter blant annet styrke, bevegelighet og balanse.

Produksjon og formidling av statistikken

Statistikk om mat og kosthold produseres sammen med eksterne samarbeidspartnere som Mattilsynet, Avdeling for ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Norsk institutt for landsbruksøkonomisk forskning, Eksportutvalget for fisk og Statistisk sentralbyrå. Data formidles på mange måter. Bl.a. via den årlige rapporten "Utvikling i norsk kosthold" og artikler i tidsskrift. De inngår også i årlige rapporter fra NOMESCO, Nordisk statistisk årbok og FAO Food Balance Sheets, samt andre internasjonale organisasjoner. Innenfor matvarestatistikk gis det ut en årlig rapport med matforsyningsdata og data fra forbruksundersøkelsene. Data fra matvaredatabasen og kostholdsundersøkelser formidles via rapporter.

På tobakksområdet samler SSB inn data i tilknytning til reisevaneundersøkelsene. Utforming av spørreskjema og analyse gjennomføres i samarbeid med Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS). Data formidles blant annet i SSBs årbok og Statistikkbanken, samt Norgeshelsa. Helsedirektoratet gir selv ut en rapport "Tall om tobakk" om lag hvert annet år, samt publiserer statistikk på sitt eget nettsted. Fra 2014 vil SIRUS overta hovedansvaret for SSB-undersøkelsen med direktoratet som samarbeidspart.

Kartleggingene av fysisk aktivitet har etter anbudsrunder blitt gjennomført av Norges idrettshøgskole. Det er uklart hvordan kommende undersøkelser vil bli organisert. Relevante publikasjoner finnes til nedlasting eller bestilling på www.helsedirektoratet.no/publikasjoner. Helsedirektoratets nettsider og www.matportalen.no er andre kanaler hvor statistikken formidles.

Kostnader

Totalt bruker Helsedirektoratet årlig ca. 300 000 til å sammenstille data og trykke rapporten om utviklingen i norsk kosthold. Direktoratet bruker årlig til sammen om lag 3 millioner kroner til overvåking av norsk mat og kosthold. På tobakksområdet brukes om lag 1 100 000 kroner på SSBs datainnsamling og rundt 50 000 på utvikling og trykking av rapporten om tobakksbruk. Undersøkelsen om fysisk

aktivitet blant voksne og eldre har gått over tre år, og de årlige utgiftene har vært ca. 1,8 millioner kroner.

Personell- og kompetanse

Kompetanseløftet 2015

Helsedirektoratet publiserte i 2011 for tredje gang en årsrapport for arbeidet med Omsorgsplan 2015, herunder Kompetanseløftet 2015 som er regjeringens kompetanse- og rekrutteringsplan for de kommunale omsorgstjenestene. Kompetanseløftet inneholder strategier og tiltak som skal bidra til å sikre tilstrekkelig, kompetent og stabil bemanning i omsorgstjenestene. Årsrapporten gir et oppdatert bilde av status og utviklingstrekk. Målgruppene for rapporten er de som planlegger, vurderer, treffer tiltak og følger opp arbeid i helse- og omsorgssektoren.

Helsemod

Helsemod er et framskrivingsverktøy som benyttes til framskrivinger av arbeidsmarkedet for helse- og sosialpersonell. Modellen har vært i bruk i SSB i et drøyt tiår, og har de seneste årene vært utført på oppdrag fra Helsedirektoratet. Modellen har et bredt nedslagsfelt og brukes av mange aktører innenfor helse- og utdanningssektoren.

Helsepersonellregisteret (HPR)

HPR er helsemyndighetenes sentrale register over helsepersonell med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven, og veterinærer med autorisasjon eller lisens etter dyrehelsepersonelloven. Registeret gir svært detaljert og god oversikt over helse- og dyrepersonell med ulike typer godkjenning, herunder også spesialistgodkjenninger og rekvisisjonsrett.

Legestillingsregisteret (LSR)

LSR gir et helhetlig bilde over legestillinger i spesialisthelsetjenesten og fastlegetjenesten. Det inneholder også oversikt over hvilke virksomheter som har godkjenning som utdanningsinstitusjon for leger i spesialisering (LiS). Registeret gir god oversikt over årsverksinnsatsen fra leger på både helseforetaks- og avdelingsnivå i spesialisthelsetjenesten, fordelt på overleger og leger i spesialisering. Det gir også oversikt den geografiske distribusjonen av fastleger, samt hvilke fastleger som er spesialister.

Psykisk helsearbeid og rusarbeid i kommunene

Helsedirektoratet innhenter årlig data om kommunalt rusarbeid og psykisk helsearbeid. Gjennom IS-24 rapporteres det på antall årsverk fordelt på ulike kommunale tiltak både for barn og voksne, og på hvilken utdanningsbakgrunn de ansatte til disse årsverkene har, samt på enkelte overordnede spørsmål om organisering. Rapportering på rusfeltet skjer gjennom rundskriv IS-8. Rapporteringen skal gi informasjon om bruk av øremerkede midler til årsverk, og om den samlede innsatsen årsverk som går til rusarbeid i kommunen. Rapporteringssystemet bidrar til å synliggjøre den samlede innsatsen i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid.

Nøkkeltall for helse- og omsorgssektoren

Fra 2008 har Helsedirektoratet årlig publisert Nøkkeltall for helsesektoren. Fra 2013 blir nøkkeltallene kun publisert på helsedirektoratet.no, og ikke som rapport. Nøkkeltallene belyser viktige områder som helsetilstand og sosiale forhold i befolkningen, rammevilkår for tjenestene aktivitet og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene og utviklingen i personell- og kompetansesituasjonen.

Nøkkeltallene gir grunnlag for sammenligning over tid, mellom geografiske områder, forvaltningsnivåer og/eller ulike grupper av befolkningen. Hvert kapittel gir en kort analyse av status og utviklingstrekk. Målgruppene for rapporten er de

som planlegger, vurderer, treffer tiltak og følger opp arbeid i helse- og omsorgssektoren.

Helserefusjonsforvaltningen (HELFO)

Oppgaver knyttet til helserefusjonsområdet utføres av HELFO.

Fastlegestatistikk

Fastlegeordningen gir alle innbyggere i Norge rett til å ha en allmennpraktiserende lege som sin faste lege. Fastlegeordningen eies av kommunene, men administreres av HELFO. Statistikk knyttet til fastlegeordningen publiseres kvartalsvis på Helsedirektoratets nettsider, og dreier seg i all hovedsak om utviklingstrekk knyttet til antall fastleger, antall åpne fastlegelister, antall lister uten fast lege, antall fastlegebytter, og oppslutningen rundt ordningen. Hovedformålet med statistikken er å gi nødvendig styringsinformasjon til Helse- og omsorgsdepartementet og andre statlige og kommunale organer som har et styringsansvar for ordningen.

Frikortstatistikk

Selv om kostnadene forbundet med helse- og omsorgstjenester i hovedsak dekkes av det offentlige i Norge, er det også egenbetaling for en del tjenester. Ved at Stortinget setter et tak for egenandeler hvert kalenderår, får befolkningen frikort som skjermer mot for høye helseutgifter. Ved å framvise frikort til behandlere og tjenesteytere slipper brukeren å betale egenandeler resten av kalenderåret.

Det finnes to typer frikort, frikort tak 1 og frikort tak 2. Førstnevnte omfatter egenandeler ved undersøkelse og behandling hos lege, psykolog, i poliklinikk og røntgeninstitutt, viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr på blå resept, samt reise til undersøkelse og behandling. Frikort tak 2 gjelder egenandeler ved undersøkelse og behandling hos fysioterapeut, enkelte former for tannlegehjelp, opphold ved offentlig godkjent opptreningsinstitusjon og behandlingsreiser til utlandet i regi av Rikshospitalet. Frikortstatistikken publiseres på Helsedirektoratets og HELFOs nettsider, men enkelte av tabellene publiseres imidlertid bare årlig. Målet med statistikken er å overvåke omfanget av frikortordningen med utgangspunkt i totalt antall frikort fordelt på fylke, kjønn og alder. Dette er viktig som bakgrunnsinformasjon til Stortingets vedtak om justering av egenandeler og egenandelstak.

Legemiddel- og tannhelserefusjon

For refusjonsordningen for legemidler og tannbehandling utarbeider Helsedirektoratet statistikk for den generelle stønadsutviklingen på områdene, samt for hvordan stønaden fordeles i forhold til ulike bestemmelser i regelverket.

På tannhelseområdet har det tidligere vært ressurskrevende å få tilgang på data siden regninger har blitt registrert manuelt. Tannlegene er nå i all hovedsak over på fullelektroniske oppgjørsløsninger, og over 95 prosent av oppgjørene går nå i KUHR (Kontroll utbetalinger helserefusjoner). Det mangler imidlertid 11-sifret personnummer på om lag 20 prosent av oppgjørskravene, noe som vanskeliggjør å få komplette data med kjønn og bostedskommune. Statistikken publiseres på helsedirektoratet.no og helfo.no

Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS)

SIRUS er en forskningsfaglig selvstendig institusjon under Helse- og omsorgsdepartementet. Instituttet ivaretar ansvar for bearbeiding og publisering av rusmiddelstatistikk i Norge. Dette omhandler blant annet data om bruk av narkotika og alkohol, kommunenes salgs- og skjenkebevillinger, omsetning av alkohol, samt kriminalitet relatert til dette. Tallmaterialet er samlet fra offentlig statistikk og undersøkelser. Mye av statistikken finnes på instituttets nettsted (sirus.no), blant annet i statistikkdatabasen RusStat og i publikasjonen «Rusmidler i Norge».

Husbanken

Husbanken skal gjennomføre den statlige bolig- og bygningspolitikken og er det sentrale organet Regjeringen har for å nå de boligpolitiske målene:

- Legge til rette for et godt fungerende boligmarked og en effektiv byggeprosess.
- Skaffe boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet.
- Fremme bærekraftig kvalitet, sikkerhet og god estetikk i det bygde miljø.
- Flere universelt utformede boliger og bygninger.

Statistikk som blir produsert

Husbankstatistikken gir en oversikt over bruken av de statlige boligpolitiske virkemidlene som er underlagt Kommunal- og regionaldepartementet (KRD):

- Bostøtte
- Boligtilskudd til enkeltpersoner og utleieboliger
- Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet
- Boligsosialt kompetansetilskudd
- Grunnlån til oppføring, utbedring og kjøp
- Startlån
- Investeringsstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger
- Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling

I tillegg blir det produsert statistikk for ordninger som Husbanken administrerer for andre departementer:

- Lån til barnehager
- Tilskudd til studentboliger
- Rentekompensasjon til skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

Formål og brukere

- Rapportering på måloppnåelse til KRD og andre berørte departementer
- Grunnlag for analyser og evaluering av de boligpolitiske virkemidlene
- Grunnlag for planlegging i kommunene og statlige etater, hos private utbyggere av boliger og internt i Husbanken.
- Samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) innenfor områdene bolig- og byggestatistikk, boligmarkedsstatistikk og levekårsstatistikk
- Rapportering av boligstatistikk til KOSTRA på vegne av kommunene
- Formidling av data til forskningsmiljøer og andre eksterne brukere

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Husbankens virksomhet er hjemlet i Lov om Husbanken. Husbanken skal rapportere om virksomheten til Kommunal- og regionaldepartementet i henhold til instruks og det årlige tildelingsbrevet.

Samarbeid

- Husbanken samarbeider med SSB, Statens kartverk og Statens bygnings-tekniske etat i ulike prosjekter og fora som jobber med utvikling og kvalitets-sikring av de boligrelaterte opplysningene i GAB-registeret og det nye matrikkelsystemet, spesielt med sikte på å inkludere data for tilgjengelighet og miljøkvaliteter ved boligene.
- SSB, NOVA, NIBR og Husbanken har i samarbeid etablert en registerdatabase for bruk i forskning om vanskeligstilte på boligmarkedet som ble ferdigstilt i 2006. Databasen kombinerer inntekts-, husstands- og boligopplysninger fra eksisterende registre og administreres av SSB som en del av tjenesten om levering av data til forskning.
- Husbanken leder et prosjekt om rapportering på bostedsløse og andre vanskeligstilte på boligmarkedet. I dette prosjektet inngår også representanter fra SSB, KRD, NAV, KBL, Oslo kommune og KS.

- Husbanken rapporterer balansen, inkludert utestående lån til SSB hver måned. Andre resultatposter og rentesatser rapporteres hvert kvartal.
- Husbanken har utviklet BOKART, et elektronisk system for kartlegging av vanskeligstilte på boligmarkedet i kommunene. Husbanken rapporterer data om vanskeligstilte på boligmarkedet (skjema 13) til KOSTRA på vegne av alle kommuner som har tatt i bruk BOKART.
- Husbanken leverer også grunnlagsdata for den kommunale bruken av de statlige boligøkonomiske virkemidlene til KOSTRA.
- Husbanken har inngått samarbeidsavtaler med blant annet NAV, KS, IMDI, NBBL, Enova og SHDIR. Målet med samarbeidsavtalene er å få til et formalisert forpliktende samarbeid, som gir gevinst for begge parter.
- Husbanken deltar i arbeidet med utvikling av standarder for bygge- og anleggsvirksomheten, i regi av Standard Norge.

Produksjonsmetode

Saksbehandling og statistikk er basert på uttrekk fra Husbankens interne elektroniske saksbehandlingssystemer og STARTSYS, et elektronisk rapporteringssystem for kommunenes arbeid med startlån og boligtilskudd. Det er lagt opp til omfattende maskinelle kontroller av grunnlagsdataene. Observasjoner som slår ut på en eller flere av de maskinelle kontrollene, blir sjekket og korrigert manuelt. Husbanken er i fortløpende kontakt med SSB og ulike forskningsmiljøer om utvikling og bruk av statistikken og grunnlagsdataene.

Bruk av standarder

Husbanken produserer detaljert statistikk på kommune- og fylkesnivå. Kjennetegn ved boligen, som areal, hustype og kostnader, følger så langt det er mulig tilsvarende definisjoner i Norsk Standard og GAB-registeret. De mest relevante standardene er NS 3453 Spesifikasjon av kostnader i byggeprosjekt og NS 3940 Areal- og volumberegning av bygninger.

Formidling

- Husbankstatistikken formidles hovedsakelig på www.husbanken.no, som også har en oversikt over sentrale definisjoner og andre metadata.
- Husbanken har utviklet nettapplikasjoner som gir tall for de viktigste låne- og tilskuddsordningene ned på kommunenivå. Alle de viktigste tallene kan nå hentes ut fra denne statistikkportalen. Den er tilgjengelig via Husbankens nettsider, eller direkte via denne linken: <http://statistikk.husbanken.no>.
- Månedstatistikken, som publiseres i pdf-format ca. 20 dager etter statistikk-månedens utløp, sammenlikner foreløpige hovedtall for de fleste låne- og tilskuddsordningene med tilsvarende måned året før.
- Kvartalsrapporten publiseres i pdf-format ca. to måneder etter periodens utløp og gir en mer detaljert oversikt over utviklingen for låne- og tilskuddsordningene innenfor rammene av de boligpolitiske målene. Rapporten inneholder også mer omfattende analyser av boligpolitiske problemstillinger. Rapporteringen er på kvartalsnivå.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

Husbanken har innledet et samarbeid med Boverket i Sverige om utvikling av relevante prognoser for boligmarkedet. Husbanken deltar jevnlig på seminarer om nordisk samarbeid innenfor bolig-, bygg- og boforholdsstatistikk, med deltakere fra offentlige myndigheter, statistikkprodusenter og brukere av boligstatistikk i de nordiske landene. Husbanken deltar også i relevante europeiske fora for boligpolitiske spørsmål.

Kostnader

Husbanken bruker 5 – 6 årsverk til statistikkproduksjon. Arbeidet blir i sin helhet finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Miljødirektoratet

Omtalen under gjelder statistikkvirksomheten i tidligere Klima- og forurensningsdirektoratet som ble slått sammen med Direktoratet for naturforvaltning 30. juni 2013.

Hva produseres av statistikk

Klif produserer ikke egen offisiell statistikk ut fra de formelle kriteriene som SSB legger til grunn for slik statistikk, men har over tid etablert et samarbeid med SSB om utvikling av nasjonal miljøstatistikk. Klif bidrar faglig og finansielt på følgende statistikkområder:

- *Utslipp til luft av klimagasser, langtransportgasser og miljøgifter (utslippsregnskapet)*

Formålet med utslippsregnskapet til luft er å belyse status og endringer i utslipp av klimagasser og forurensende komponenter, vise måloppnåelse i forhold til nasjonale mål og internasjonale miljøkonvensjoner, gi innspill til lokale handlingsplaner, gi informasjon til media, undervisningssektoren og interesseorganisasjoner.

- *Generering og behandling av avfall (avfallsregnskapet)*

Statistikken skal gi bedre oversikt og økt kunnskap om mengder og strømmer av avfall i Norge. Avfallsstatistikken skal gi faktagrunnlag for avfallspolitiske, bransjemessige eller andre tiltak i avfallshåndteringen.

- *Kommunalt avløp, utslipp og rensing*

Statistikken skal gi oversikt over status og utvikling innenfor kommunalt avløp. Hensikten er å overvåke utslipp til vassdrag og kystområder, og å etablere et faktagrunnlag for forvaltning og tiltak i avløpssektoren.

- *Støy (nasjonal støymodell)*

Statistikken baseres på støyberegninger for å følge utviklingen i støyplage og antall personer som er utsatt for uønsket støy. Viktige kilder til støy er vei-, jernbane- og flytrafikk.

- *Farlige stoffer*

Statistikken skal vise bruk og utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer i Norge, som et grunnlag for tiltak og overvåking. Konkret lages to typer statistikk: En basisstatistikk som viser forbruk av helse- og miljøfarlige stoffer og en avledet statistikk som er egnet som indikator for nasjonalt resultatmål "Risiko for at utslipp og bruk av kjemikalier forårsaker skade på helse og miljø skal minimeres".

Klif har en omfattende faglig formidling av miljødata innenfor sine ansvarsområder. Miljødata fra løpende overvåking og myndighetsutøvelse blir presentert fortløpende, men er ikke å betrakte som kalenderstyrt. Det er ikke tilstrekkelig regelmessighet i framstillingen av dataene til dette.

Det er etablert nasjonale miljømål innenfor de mest sentrale områdene for miljøvernpolitikken (resultatområder). Ny målstruktur ble presentert i 2011 i St. prp. 1 for 2012 (Miljøverndepartementet). Oppfølging av målene ved bruk av nasjonale indikatorer er viktig for å kunne følge opp miljøvernpolitikken. Mange av disse indikatorene baseres på bruk av offisiell statistikk.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

Klif har som prinsipp at alle miljødata skal gjøres tilgjengelige for allmennheten, i tråd med miljøinformasjonsloven. Miljøstatistikk som SSB utarbeider med finansieringsbidrag fra Klif, dekker viktige nasjonale behov for forvaltning, politikere, spesialister og øvrige interesserte.

Hvordan produseres og formidles statistikken?

For virksomheter som er underlagt forurensningsloven, stilles krav til egenrapportering i utslipps- tillatelsene, herunder hvordan målinger med videre skal utføres. Data som kommer inn på denne måten, inngår etter behov som grunnlag for SSBs statistikkproduksjon (koeffisienter for utslipp til luft og vann med mer), eller blir bearbeidet/aggregert i Klif. Det er etablert et eget nettsted, Norske Utslipp, for visning av disse utslippsdataene.

Fra miljøvernforvaltningen har det vært en bevisst satsing på å ta i bruk moderne IT-teknologi for publisering av informasjon. I senere år er det foretatt en mer eller mindre løpende oppgradering av nettstedet Miljøstatus, www.miljostatus.no, med bedre visning av miljødata/statistikk. Det er etablert en kartløsning (Miljøatlas) for visning av stedfestede miljødata og et interaktivt grensesnitt for tabellarisk og grafisk presentasjon av miljødata. I tillegg er det laget en egen temainnngang for nasjonale miljømål og indikatorer. Dataframstillinger som bygger på SSBs statistikk, blir presentert på Miljøstatus så raskt som mulig etter frigivelse hos SSB. Målet er at dette skal skje tilnærmet simultant.

Hva koster statistikken?

Klifs bidrag til SSB for produksjon av miljøstatistikk var i 2013 med var i overkant av 4 millioner kroner. I tillegg kommer internt ressursbruk i Klif knyttet til oppfølgingen av statistikkarbeidet.

Nasjonalt folkehelseinstitutt

Statistikk som blir produsert

- Dødsårsaksregisteret gir dødsårsaksstatistikk som produseres i samarbeid med SSB
- Medisinsk fødselsregister (MFR) produserer statistikk over fødsler relatert til mors alder, svangerskapslengde m.m. Videre produseres statistikk over mors sykdom i svangerskapet, medfødte misdannelser, dødfødsler, spedbarnsdødelighet og andre perinatale forhold, samt for svangerskap etter utført assistert befruktning.
- Register over svangerskapsavbrudd produserer statistikk over selvbestemte og nemndbehandlede svangerskapsavbrudd relatert til kvinnens alder og bostedsfylke. Meldesystemet for infeksjonssykdommer (MSIS) produserer statistikk om en lang rekke smittsomme sykdommer, herunder tuberkulose og seksuelt overførbare sykdommer.
- Avdeling for infeksjonsovervåkning publiserer årlig data om sykehusinfeksjoner (Norsk overvåkingssystem for infeksjoner i sykehus (NOIS)) og registrerer også antibiotikabruk under sykehusopphold. Avdelingen har også databehandlingsansvar for Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober (NORM).
- System for vaksinasjonskontroll (SYSVAK) produserer statistikk over vaksiner gitt til barn under 18 år. Dette gjelder vaksiner som er gitt mot følgende sykdommer: Difteri, kikhoste, kuma, meslinger, pneumokokksykdom, poliomyelitt, røde hunder, systemisk Haemophilus influenzae-sykdom, tetanus (stivkrampe), tuberkulose (BCG-vaksine). Vaksinasjoner som gis mot pandemisk influensa er meldepliktige for både barn og voksne, og skal registreres i SYSVAK.
- Reseptbasert legemiddelregister produserer statistikk over salg av reseptpliktige legemidler til pasienter fordelt på alder, kjønn og bosted og til institusjon fordelt geografisk. Statistikken er basert på opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som ekspederes fra norske apotek.
- Legemiddelstatistikk produseres også i form av grossiststatistikk, som omfatter salg av alle legemidler fra grossist til apotek og sykehus.
- Vannverksregisteret (VREG) inneholder opplysninger om vannverkernes oppbygning og kvalitet på drikkevannet, dette gir blant annet grunnlag for statistikk for tilstanden ved landets vannforsyning og drikkevannskvalitet.
- Biobankregisteret gir informasjon og oversikt over eksisterende biobanker.
- Hjerte- og karregisteret startet opp i 2012 og inneholder opplysninger om sykehusinnleggelser og polikliniske konsultasjoner for pasienter med hjerte- og karsykdom hentet fra Norsk pasientregister og opplysninger om dødsfall hentet fra Dødsårsaksregisteret.
- Register for bivirkninger ved bruk av kosmetiske produkter registrerer meldinger fra helsepersonell om kosmetikkbivirkninger og vil gjøre det mulig å få en oversikt over helseproblemer knyttet til enkeltprodukter, og å oppdage et problem før det får et stort omfang.
- Matallergiregisteret er et nasjonalt meldesystem og register for alvorlige allergiske reaksjoner på mat.
- Folkehelseinstituttet produserer også statistikk fra store befolkningsundersøkelser. Dette gjelder helseundersøkelser i mange av landets fylker, men gir ikke landsrepresentative data. Statistikken omfatter data om selvrapportert helse og sykdom, vekt, høyde, lipidverdier i blod, blodtrykk m.m.
- I Reservasjonsregisteret kan personer reservere seg mot at biologiske prøver tatt ved rutineundersøkelser i helsetjenesten blir brukt i forskning.
- Fra 2012 tilgjengeliggjør Folkehelseinstituttet data om helsetilstand og viktige påvirkningsfaktorer til kommuner og fylkeskommuner gjennom Folkehelseprofiler og Kommunehelsa statistikkbank. Kommuner og fylkeskommuner kan også finne statistikk i Norgeshelsa statistikkbank.

- Gjennom prosjektet Dagens helsetall skal de sentrale helseregistrene som Folkehelseinstituttet har ansvar for moderniseres og samordnes. Målet er at helseregistrene skal bli oppdatert mye raskere enn i dag, det skal bli enklere å koble informasjon fra de ulike registrene, kvaliteten skal bli bedre, analysekapasiteten skal bli større og helseregistrene skal ha et sterkt personvern med høy informasjonssikkerhet.

Formål og brukere

Folkehelseinstituttet har som overordnet mål å bidra til å bedre befolkningens helsetilstand, først og fremst ved å framskaffe kunnskap og gi råd og tjenester som gjør det mulig å forebygge sykdom og helseskade. Produksjon av helsestatistikk har som formål å skaffe et godt grunnlag for overvåking av helsetilstanden i Norge. Statistikken skal legge grunnlaget for å beskrive forekomsten av smittsomme og kroniske sykdommer over tid og etter geografiske og demografiske forhold. Viktigste brukere er beslutningstakere, helsepersonell, forskere og andre som trenger helsestatistikk i sitt arbeid for å bedre folkehelsen. Allmennheten (herunder media) er også viktige brukergrupper.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Helseregisterloven § 8 dekker de sentrale helseregistrene, med følgende forskrifter:

Dødsårsaksforskriften av 21. desember 2001 nr. 1476

Kreftregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1477

Medisinsk fødselsregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1483

Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS) og Det sentrale tuberkuloseregisteret er hjemlet i forskrift av 20. juni 2003 nr. 740

SYSVAK-registerforskriften av 20. juni 2003 nr. 739

Reseptregisterforskriften av 17. oktober 2003 nr. 1246

Hjerte- og karregisterforskriften av 16. desember 2011

I tillegg er følgende forskrifter sentrale:

Drikkevannsforskriften av 4. desember 2001 § 7

Abortregisterforskriften av 14. desember 2007 § 3

Folkehelseinstituttet er gjennom Lov om folkehelse (§ 25) og Forskrift om oversikt over folkehelsen (§ 6) pålagt å gjøre tilgjengelig opplysninger som grunnlag for kommunenes og fylkeskommunenes oversikter etter §§ 5 og 21. Opplysningene skal være basert på statistikk fra sentrale helseregistre, samt annen relevant statistikk. Dette arbeidet omfatter å utarbeide og presentere folkehelseprofil for hver enkelt kommune og fylkeskommune i løpet av første kvartal hvert år og å drifte en statistikkbank.

Store befolkningsundersøkelser som gir tilgang til statistikk fra helseundersøkelsene har egne konsesjoner fra Datatilsynet.

Produksjonsmetode og standarder

Innsending av data til de sentrale helseregistre er lovpålagt fra helsepersonell, helsestasjoner, medisinske laboratorier mfl. avhengig av hvilke data det gjelder. Opplysninger leveres på fastsatt skjema, i hovedsak på papir, men mange av systemene er nå under omlegging for elektroniske meldinger. Det benyttes nasjonale eller internasjonale kodeverk og klassifikasjoner. For dødsårsaker og sykdommer benyttes ICD-10 og for legemidler benyttes ATC-klassifikasjonssystemet.

Internasjonal rapportering

Data rapporteres til NOMESKO (Nordisk medisinalstatistisk komité), WHO, Eurostat og OECD.

Formidling av statistikken

Folkehelseprofiler er unike rapporter for alle landets kommuner og fylker. Profilene blir utformet som fire siders rapporter i PDF-format og gir en oversikt over noen sentrale trekk ved kommunens/fylkets folkehelse.

Kommunehelsa statistikkbank inneholder aggregerte data på kommune- og fylkesnivå. Statistikken er hentet fra mange ulike datakilder, fordelt på ulike dimensjoner (i hovedsak kjønn, alder og geografi)

Norgeshelsa statistikkbank inneholder aggregerte data på lands-, regions- og fylkesnivå. Statistikken er hentet fra mange ulike datakilder, fordelt på ulike dimensjoner (i hovedsak kjønn, alder og geografi).

Fylkesbarometre ("Spiderweb") er en del av Norgeshelsa, og viser fordelingen av flere variable for et fylke i forhold til landsgjennomsnittet.

Statistikkalenderen: I 2007 opprettet Folkehelseinstituttet en nettportal med lenker til oppdatert statistikk, <http://www.fhi.no/helsestatistikk/statistikkalender>.

Dødsårsaker. Statistikk produseres årlig fra SSB, i hovedsak i Statistikkbanken. Produsert første gang i 1926, men Dødsårsaksregisterets database inneholder nå persondata fra 1951. Data er tilgjengelige på en egen nettportal. Statistikkbanken hos SSB har også mye data om dødsårsaker. Fra og med 2013-årgangen, skal dødsårsaksstatistikken produseres av Nasjonalt folkehelseinstitutt, som fra 1. januar 2014 har tatt over driften av registeret.

Reproduktiv helse. Medisinsk fødselsregister publiserer fra 1967 av årlige rapporter, både elektronisk og på papir, og har dessuten en egen statistikkbank, <http://mfr-nesstar.uib.no/mfr/>.

Smittsomme sykdommer. Statistikken produseres fortløpende, og blir hver uke utgitt i MSIS-rapport, både i papirform og på internett (<http://www.fhi.no/helseregistre/msis/statistikk>). Det lages også spesialrapporter og pressemeldinger ved oppdagelser som har særlig stor samfunnsinteresse. MSIS-data inngår også i den europeiske epidemiologiske rapporten som årlig publiseres av det europeiske smittevernssenteret (ECDC).

Vaksinasjon av barn. Vaksinasjonsstatistikk fra Nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK) publiseres i Norgeshelsa og Kommunehelsa statistikkbanker. I tillegg publiseres mer detaljert statistikk for fylker og kommuner i egne tabeller (<http://www.fhi.no/artikler/?id=84900>). Vaksinasjonsstatistikk inngår også i KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) på SSBs nettsider (www.ssb.no/kostra).

Legemidler. Legemiddelforbruket i Norge blir utgitt årlig i bokform og på internett (www.legemiddelforbruk.no). Reseptbasert legemiddelregister startet registreringen fra 1. januar 2004. Datagrunnlaget sendes månedlig inn fra apoteker. Registeret har egen portal, www.reseptregisteret.no, der man selv kan framstille aktuell statistikk.

Statistikken formidles, i tillegg til det som er nevnt ovenfor, også som spesielle temarapporter og faktaark som i hovedsak ligger på FHIs nettsider.

Kostnader

Dette er svært vanskelig å anslå ressursbruken til statistikk, da denne er avhengig av hvordan man beregner infrastruktur og generelle driftskostnader. Finansieringen er over statsbudsjettet, Helse- og omsorgsdepartementet. Instituttet får også forskningsmidler fra Forskningsrådet, ulike EU-programmer og andre internasjonale samarbeidspartnere.

NAV

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) har ansvar for gjennomføring av arbeidsmarkeds-, trygde- og pensjonspolitikken samt oppgaver innenfor familie og levekårsområdet. Dette omfatter virkemidler for å sikre et inkluderende samfunn, et velfungerende arbeidsmarked og inntektssikring ved fødsel, alderdom, aleneomsorg, sykdom/uførhet med videre. Oppgavene innenfor levekårsområdet omfatter deler av sosialtjenesteloven. Direktoratet utfører også oppgaver innenfor helserefusjonsområdet basert på tjenesteavtaler med Helsedirektoratet.

Statistikk som produseres i NAV:

Arbeidsmarked

- Registrerte arbeidsledige
- Ordinære tiltaksdeltakere
- Delvis ledige
- Ledige stillinger
- Utdanning og arbeidsmarkedet
- Ytelser til arbeidssøkere
- Overgang til arbeid og stønad

Jobb og helse

- Sykefravær
- Sykepenger
- Nedsatt arbeidsevne
- Arbeidsavklaringspenger
- Uføreytelser
- Grunnstønad
- Hjelpestønad

Pensjon

- Alderspensjon
- Ytelser til gjenlevende
- Avtalefestet pensjon
- Krigspensjon
- Supplerende stønad

Familie og omsorg

- Barnetrygd
- Barnebidrag
- Foreldrepenger
- Stønad til enslige forsørgere
- Kontantstøtte

Hjelpemidler

Regnskap folketrygden

Formål og brukere

NAV statistikkproduksjon har som formål å belyse utviklingen i arbeidsmarkedet og folketrygdens ordninger. I tillegg produseres styringsdata som grunnlag for oppfølging av NAVs virksomhet. Brukere utenfor NAV er Stortinget og lokale politikere, departement, offentlige etater, forskningsinstitusjoner, næringsorganisasjoner og partene i arbeidslivet, internasjonale organisasjoner, media og allmennheten.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

- Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om arbeidsmarkedstjenester
- Lov om folketrygd
- Lov om bidragsforskott
- Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger
- Lov om yrkesskadetrygd
- Lov om pensjonstrygd for fiskere
- Lov om pensjonstrygd for skogsarbeidere
- Lov om pensjonstrygd for sjømenn
- Lov om avtalefestet pensjon for offentlige tjenestemenn mfl.
- Lov om barn og foreldre
- Lov om barnetrygd
- Lov om kontantstøtte til småbarnsforeldre
- Lov om krigspensjonering for militærpersonell
- Lov om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner
- Lov om innkreving av underholdningsbidrag

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

Samarbeidet mellom NAV og Statistisk sentralbyrå (SSB) er basert på en rammeavtale. I tillegg gjennomføres kontaktmøter mellom direktørene samt fagmøter mellom Statistikkseksjonen i NAV og fagseksjonene Levekår, Inntekts- og lønnsstatistikk samt Arbeidsmarked i SSB. NAV leverer også en del registerdata og statistikk direkte til forskningsinstitusjoner og andre samarbeidspartnere.

Produksjonsmetode

NAVs statistikk baseres på datauttrekk fra etatens saksbehandlingssystemer og registre. I tillegg foretas spørreundersøkelser knyttet til gjennomføring av analyseprosjekter i etatens regi.

NAV forvalter og drifter et større datavarehus og egne statistikkregistre for bearbeiding og løpende publisering av statistikk. I 2011 tok etaten i bruk nytt saksbehandlingssystem for alderspensjon etter nytt regelverk, og ny statistikk-løsning ble utviklet og tatt i bruk. Videre har det vært stort fokus på utvikling av styringsdata for NAV innenfor flere av områdene som NAV forvalter.

NAV gjennomfører årlig to undersøkelser av næringslivets og offentlige etaters behov for ulike typer arbeidskraft det nærmeste året samt omfanget av stillinger som ikke er besatt som følge av rekrutteringsproblemer. Dataene innhentes postalt eller i noen tilfeller ved bedriftsbesøk. Vårundersøkelsen er basert på et utvalg på om lag 20 000 bedrifter og gir resultater på fylkesnivå. Høstundersøkelsen ble gjennomført første gang i 2007 og er basert på et betydelig mindre utvalg som gir resultater kun på landsnivå.

Standarder for begreper og klassifiseringer

NAV benytter gjeldende standarder i sine statistikkpublikasjoner.

Statistikk over arbeidssøkere og stønadsmottakere inndeles blant annet etter alder, kjønn, varighetsperioder og geografi. Yrkesopplysningene baserer seg på Standard Yrkesgruppering (STYRK). For diagnoseklassifiseringer i helsestatistikken brukes standardene ICPC 2 og ICD10. Resultatene fra den årlige bedriftsundersøkelsen grupperes etter geografi, yrke (STYRK) og næring (NACE).

Offentliggjøring og formidling av statistikken

Statistikken publiseres på NAVs nettsted (nav.no under tall og analyse) etter en publiseringskalender som legges ut på forhånd hvert år. I innledningen til publikasjonene ligger dokumentasjon og forklaringer til tallene.

- Arbeidssøker- og stillingsstatistikken, personer med nedsatt arbeidsevne, og oversikt over tiltaksdeltakere blir offentliggjort ved utgangen av hver måned.
- Statistikk som beskriver overgangen fra status arbeidssøker eller nedsatt arbeidsevne til arbeid og/ eller stønad.
- Sykefraværstatistikk og trygdestatistikk publiseres kvartalsvis.
- Bedriftsundersøkelsen publiseres to ganger i året.

Statistikken inngår som datagrunnlag i etatens forsknings- og analysevirksomhet. Disse arbeidene publiseres i NAVs rapportserie og Arbeid og velferd. (tre ganger i året). Alle rapporter og statistikkpublikasjoner publiseres på nav.no.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

NAV samarbeider med flere internasjonale organisasjoner om tilrettelegging av statistikk.

Eurostat: Samarbeid om europeisk statistikk over deltakere i arbeidsmarkedstiltak (LMP-databasen).

OECD: tiltaksstatistikk.

EU-kommisjonen og ILO: statistikk over arbeidssøkere og ledige stillinger.

NOSOSCO (Nordic Social-Statistical Committee): statistikk om helse, familie og pensjon.

Kostnader*Ressursbruk/årsverk:*

Det benyttes 25 årsverk på statistikkproduksjon. Dette omfatter utvikling, forvaltning og drift av offisiell statistikk og intern styringsinformasjon. I tillegg er det ca. 12 årsverk som jobber med datatilrettelegging drift og systemutvikling av statistikkssystemer.

Finansiering

Arbeidet finansieres hovedsakelig gjennom rammetildelingen fra Arbeidsdepartementet.

NIFU - Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Statistikk som blir produsert

NIFU har ansvar for innhenting av data, ajourføring, drift og vedlikehold av følgende databaser og registre som grunnlag for den offisielle norske FoU-statistikken:

- FoU-ressurser totalt i Norge
- FoU-ressurser for universitets- og høyskolesektoren
- FoU-ressurser for helseforetakene
- FoU-ressurser for instituttsektoren
- FoU-bevilgninger over statsbudsjettet
- Forskerpersonalregisteret
- Doktorgradsregisteret.

I tillegg til ovennevnte innhentes årlig nøkkeltall fra forskningsinstituttene som er underlagt Kunnskapsdepartementets retningslinjer for statlig basisfinansiering. NIFU utarbeider også statistikk om doktorgrader og doktorgradsstudenter i de nordiske og baltiske landene (NORBAL). Dessuten kjøper og tilrettelegger NIFU databaser som omfatter internasjonal vitenskapelig publisering, patentdata og internasjonale data om statistikk og indikatorer for vitenskap og teknologi (OECD).

Formål og brukere

NIFU utarbeider den offisielle norske FoU-statistikken som ligger innenfor området *Forskning og utviklingsarbeid*. Statistikk over ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) – utgifter, årsverk og personale – har blitt produsert siden tidlig på 1960-tallet. NIFU har et særskilt statistikkansvar for universiteter og høyskoler, helseforetak, forskningsinstitutter og andre institusjoner med FoU, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. Statistikken brukes av offentlige myndighetsorganer som Stortinget, Regjeringen, departementene, Forskningsrådet, fylker og kommuner, så vel som av de FoU-utførende institusjonene, andre institusjoner og organisasjoner, samt enkeltpersoner.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

FoU-statistikken for Norge utarbeides etter internasjonale retningslinjer nedfelt i OECDs Frascati-manual¹. Data som skal leveres til EU, er nedfelt i Decision No 1608/2003/EC og regulert gjennom Commission Regulation (EC) No 995/2012 (tidligere Reg. No 753/2004 og No 1450/2004).

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter

NIFU har et tett samarbeid med SSB i forbindelse med planlegging av FoU-undersøkelsene, kvalitetsarbeid, publisering og felles brukermøter. I henhold til avtale med Norges forskningsråd har NIFU ansvaret for koordinering av statistikkarbeidet og sammenstilling av data til en total FoU-statistikk for Norge. I 2013 ble det innledet samarbeid med NSD/DBH (Database for statistikk om høyere utdanning) med sikte på å samordne og rasjonalisere innhenting av persondata for blant annet å redusere rapporteringsbyrden fra institusjonene. Forskningsrådet og NIFU undertegnet i 2013 en avtale om bruk av felles institusjonsregister som NIFU har ansvaret for å oppdatere og vedlikeholde.

Produksjonsmetode

Dataene hentes både fra administrativt nivå og direkte fra de FoU-utførende enhetene – dels ved elektronisk overføring av personal- og regnskapsdata og dels ved bruk av spørreskjemaer. Fra 2008 er spørreskjemaene tilgjengelig på web. Data

¹ OECD (2002): Frascati Manual. Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development. Paris, OECD.

suppleres med opplysninger fra Statsregnskapet, Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), Norges forskningsråd og store forskningsfinansierende organisasjoner (Kreftforeningen mfl.). Databasene for FoU-statistikk omfatter beregningsmoduler der blant annet lønn, stillingsbrøk og FoU-andeler inngår. Materialet kvalitetssjekkes gjennom særskilte rutiner.

Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer

Statistikken er basert på OECDs definisjoner og retningslinjer for produksjon av FoU-statistikk (Frascati-manualen). I tillegg benyttes nordisk klassifisering for formålsinndelinger (NordForsk) samt Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner (Universitets- og høgskolerådet).

Formidling

Formidling av statistikk fra NIFU foregår både på nett og papir. Hovedresultatene (foreløpige og endelige) presenteres i nyhetsbrev på NIFUs nettsider ved ferdigstillelse av en statistikkårgang. Resultatene inngår også i rapporten ”*Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer*” som utgis hvert år av Norges forskningsråd (<http://www.forskningsradet.no>) og som NIFU har redaktøransvaret for. Nettversjonen av rapporten med omfattende tabelldel oppdateres fortløpende. En kortere versjon av rapporten utgis annethvert år på engelsk. I *FoU-statistikkbanken* på NIFUs hjemmeside oppdateres dataene fortløpende. Her kan den enkelte bruker selv velge statistikk og tabeller om FoU, inkludert internasjonale sammenligninger. Siden inneholder også informasjon om metode, begreper og definisjoner, datakilder m.m. FoU-statistikkbanken er i tillegg tilgjengelig på engelsk. NIFU utgir årlig en liten tabell- og figursamling: *FoU-statistikk og indikatorer/Science and Technology Indicators*. Andre statistikker og relatert informasjon finnes på <http://www.nifu.no/>.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

Det internasjonale statistiksamarbeidet foregår i regi av OECD (DSTI - Direktoratet for vitenskaps- og teknologiindikatorer), herunder NESTI (Gruppen av nasjonale eksperter for vitenskaps- og teknologiindikatorer) og gjennom Eurostat STI Working Group (Gruppen for statistikk om vitenskap, teknologi og innovasjon). En stor innsats legges nå ned i arbeidet med revisjon av Frascati-manualen, hvor NIFU (og SSB) bidrar aktivt. NIFU rapporterer FoU-statistiske data flere ganger i året både til OECD og Eurostat og deltar i utvikling av nye indikator og pilotprosjekter. NIFU møter også i EUs arbeidsgruppe for statistikk om kvinner i forskning (Statistical Correspondents of the Helsinki Group).

Nordisk samarbeid om FoU-statistikk ble gjenopptatt i 2011. Formålet er å publisere FoU-statistikk for Norden så tidlig som mulig etter ferdigstillelse i de enkelte landene og å øke sammenlignbarheten gjennom felles metode- og kvalitetsutvikling. Samarbeidet er nå kommet godt i gang, med årlige møter mellom statistikkprodusentene og løpende utveksling av data og annen informasjon. NIFU har i den forbindelse opprettet en egen webside for nordisk FoU-statistikk.

Kostnader

FoU-statistikkproduksjonen er underlagt området *Statistikk og indikatorer* ved NIFU. Området arbeider også med indikatorutvikling og har redaktøransvaret for rapporten: *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer* (Norges forskningsråd), se omtale under formidling over. Arbeidet med statistikkproduksjon og indikatorutvikling, presentasjon av resultatene og tilrettelegging av internasjonale baser samt deltagelse i internasjonale statistikkfora utgjør anslagsvis 7–8 årsverk. Statistikken er finansiert av Kunnskapsdepartementet gjennom en egen avtale med Norges forskningsråd.

NILF - Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning

Hva produseres av offisiell statistikk

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk:

Hovedformålet med driftsgranskningene er å vise årlige resultater, og mer langsiktige utviklingslinjer, for økonomien på gårdsbruk der inntekter fra jordbruket har et betydelig omfang. Driftsgranskningene bygger på skatteregnskap som er omarbeidet til driftsregnskap. I EU-landene utarbeides tilsvarende statistikk (FADN/RICA). En har statistikk for:

- Arbeidsinnsats, areal og husdyr
- Eiendeler og investeringer
- Avlinger, husdyrproduksjon og priser
- Kostnader og inntekter
- Økonomiske resultater i jordbruket, etter geografi, driftsomfang og produksjonsform
- Resultater for skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer
- Samlet økonomisk resultat for brukerfamiliene

Totalkalkylen for jordbruket:

Totalkalkylen for jordbruket, inkludert normaliserte regnskaper, utarbeides årlig av Budsjettnemnda for jordbruket. Totalkalkylen viser totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsfaktorer. Seriene i totalkalkylen går tilbake til 1959. Fra 1993 har totalkalkylens normaliserte regnskaper blitt lagt til grunn i jordbruksforhandlingene ved vurdering av inntektsutviklingen.

På grunnlag av inntekter, kostnader og budsjettoverføringer beregnes ulike resultatmål for verdiskapningen i jordbruket. Videre utarbeides tall for antall jordbruksbedrifter og arbeidsforbruk, areal og avlinger, husdyrbestand og ytelse.

Totalkalkylen er den viktigste kilden ved rapportering av «Economic Accounts for Agriculture» eller «Regnskaper for landbruket» til Eurostat. Norge er forpliktet til denne rapporteringen og NILF er ansvarlig institutt.

Annen statistikkproduksjon:

- Prisutvikling på ulike ledd i matvarekjeden
- Samdrifter, tilleggsnæring og skatteforhold
- Matvareforbruksberegninger (for Sosial- og helsedirektoratet)

Formål og brukere

Delformål for Driftsgranskningene er:

- Presentere økonomiske data for familier på gårdsbruk av forskjellig størrelse, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for sammenligninger med annen nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for videre forskning og utredning
- Gi bidrag til rådgivning og undervisning
- Gi bidrag til offentlig politikk og forvaltning

Totalkalkylen brukes i jordbruksforhandlingene, som grunnlag for nasjonalregnskaps- og nasjonalbudsjettberegninger, til matvareforbruksberegninger, som kilde for statistikk til internasjonale organisasjoner, forskning og utredninger.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovhjemmel

Det er frivillig deltakelse i driftsgranskningene. Heller ikke arbeidet med Totalkalkylen kan direkte vise til lovhjemmel ved innhenting av grunnlagsopplysninger, men oppgavegivere er kjent med at NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som utarbeider grunnlagsmaterialet for jordbruksforhandlingene.

Samarbeidsrelasjoner og produksjonsmetode

NILF har avtale med over 900 jordbruksbedrifter (bønder) og god kontakt med mange regnskapskontor for å utarbeide Driftsgranskingene som er en utvalgsundersøkelse. Det er også samarbeid med SLF, Tine og Nortura.

Til Totalkalkylen innhentes oppgaver fra over 130 ulike kilder. Av hovedbidragsytere nevnes SSB, SLF, Mattilsynet og landbrukets samvirkebedrifter (Tine, Nortura, Felleskjøpene mfl.). Det benyttes både registre, utvalgsundersøkelse og beregninger. Budsjettnemnda for jordbruket er fagnemnd med direkte innflytelse på metodevalg og en viktig kvalitetssikrer av arbeidet.

Formidling

Formidling av statistikk skjer i publikasjoner fra NILF og Budsjettnemnda for jordbruket og på internett. Publisering på internett skjer i litt ulike formater, men det meste er tilgjengelig i html-kode. Hovedtabeller for Driftsgranskinger er å finne fra: <http://www.nilf.no/statistikk/Driftsgranskinger/NILF-Driftsgranskinger>, hovedpublisering var i år 10. desember.

Totalkalkylen er å finne: <http://www.nilf.no/statistikk/totalkalkylen/Totalkalkylen-Oversikt>.

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

NILF rapporterer totalregnskapsstatistikk for jordbruk (EAA) til Eurostat og deltar for Norge i deres arbeidsgruppe for dette. Rapporteringen er lovbestemt for EU-medlemmer og for Norge gjennom EØS. NILF har tidvis også rapportert statistikk til andre internasjonale organisasjoner (OECD, FAO). Vi deltar i Pacioli (europeisk fagforum for driftsgranskinger), og i nordisk kontaktnett for jordbruksstatistikere.

Kostnader

NILFs forvaltningsbevilgning som skal dekke en rekke spesifiserte oppgaver innenfor dokumentasjon og analyse var på 23,9 millioner kroner i 2013, men ikke alt dette gjelder statistikkproduksjon. Driftsgranskingene er den største enkeltoppgaven og tar drøyt halve forvaltningsbevilgningen om alle kostnader regnes med. Totalkalkylen krever størst ressurser i det sekretariatsarbeidet NILF har for Budsjettnemnda for jordbruket, og den statistikken krever i om lag 4 millioner kroner.

Norsk institutt for skog og landskap

Norsk institutt for skog og landskap er nasjonalt fagorgan for informasjon om skog og arealressurser tilknyttet til landbruket. Instituttet gjennomfører både kartlegging og nasjonale utvalgsundersøkelser av arealdekke, jordsmonn, skog, landskap og vegetasjon. Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med utgangspunkt i budsjettvedtak.

Instituttets hjemmeside er www.skogoglandskap.no

Kart og arealdata er tilgjengelige via <http://kilden.skogoglandskap.no> og jordregistertjenesten <http://gardskart.skogoglandskap.no>

I tillegg distribueres tematiske faktaark via <http://foto.skogoglandskap.no>

Statistikk som blir produsert

- *Jordregister*: Kommunevis arealstatistikk på landbrukseiendomsnivå som viser 13 arealklasser fra arealressurskart (AR5) fordelt på grunneiendommer og teiger. Jordregister er underlagt konsesjonsvilkår gitt av Datatilsynet.
- *Arealressursstatistikk*: Arealklasser fra AR5 og AR50 for kommuner og fylker. Det utarbeides også arealressursstatistikk for adhocenheter ved behov.
- *Skogstatistikk*: Ressursstatistikk for det produktive skogarealet, basert på en utvalgsundersøkelse med femårige omdrev (Landsskogtakseringen). Nasjonal statistikk publiseres årlig. I tillegg utgis mer omfattende nasjonale rapporter hvert femte år og fylkesrapporter hvert 15de år. I 2012 er det for første gang publisert skogstatistikk for Finnmark.
- *Jordsmonnstatistikk*: Arealstatistikk for jordsmonnegenskaper på dyrka mark. Utarbeides fra 2012 kommunevis der det er utført jordsmonnkartlegging.
- *Arealstatistikk* med spesiell vekt på utmarksareal. Statistikken er basert på vegetasjonskartlegging og utvalgsundersøkelser.
- *Landskapsstatistikk* basert på utvalgsundersøkelser og registerkoblinger. Denne statistikken beskriver tilstand og endringer i norske landskap. Den inkluderer også noe statistikk om leveområder for og populasjoner av enkelte artsgrupper – spesielt knyttet til jordbrukslandskapet.
- *LULUCF* (Land Use, Land Use Change and Forestry) statistikk som inngår i Norges rapportering knyttet til internasjonale klimaavtaler.
- *Utmarkseiendommer*: Statistikk med vekt på større eiendommer som hverken er å regne for landbrukseiendom eller skogeiendom.

Formål og brukere

Landbruksmyndighetene nasjonalt (LMD og SLF), regionalt (Fylkesmannen) og lokalt (kommunene) er de viktigste brukerne. En del statistikk brukes også av landbruksnæringen, skogindustrien, miljøvernmyndighetene og ulike forskningsinstitusjoner. Noe av statistikken inngår i regelmessige rapporter til internasjonale organisasjoner. Skogstatistikk rapporteres årlig til SSB, samt til MCPFE og FAO.

Produksjon og formidling av statistikken

Metoder

Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer i all hovedsak med basis i instituttets ressursundersøkelser som gjenskaper egenskapene ved arealene. Disse kartlegges enten gjennom kartlegging i felt eller tolking fra flybilder, eller ved utvalgsundersøkelser basert på prøvetaking og måling i felt. Metodikken gir i begge tilfeller spesielle utfordringer ved statistikkproduksjon. Det utarbeides også statistikk ved å koble sammen instituttets egne ressursundersøkelser med ulike kartgrunnlag eller gjennom kobling mot stedfestet registerinformasjon (for eksempel Matrikkelen og kulturminneregistre).

Formidling

Instituttets statistikk utgis som egne rapporter. Disse rapportene legges også ut på instituttets nettsider i PDF-format. Jordregister utgis som egen serie: *Jordregister*

fra Skog og landskap. Denne legges i henhold til konsesjonsvilkårene ut på Internett med passordbeskyttelse. Alle instituttets fagdata er lagret i velorganiserte geodatabaser og instituttet gir fri tilgang til nedlasting av data fra denne basen såfremt rettighetsforhold eller konsesjoner ikke ligger til hinder for dette. Statistikk framstilles også i instituttets nettbaserte tjenester, eksempelvis *Gårdskart på Internett*. Kommunevis arealstatistikk formidles som faktaark via Internett. Instituttet legger gradvis om til produksjon av nettbasert statistikk som hentet direkte fra databasene og levert som Internett-tjenester, etter modell av SSBs tjeneste Statistikkbanken.

Samarbeidsrelasjoner

Instituttet deltar i den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon, *Norge digitalt*. Gjennom denne infrastrukturen har instituttet tilgang til data som benyttes i statistikkproduksjon. Et eksempel er *Matrikkelen (Statens kartverk)* som er en viktig forutsetning for produksjon av *Jordregister*. Instituttet følger den nasjonale standarden for stedfestet informasjon (SOSI) og har et tett samarbeid med SSB på områdene primærnæringsstatistikk og arealstatistikk. Instituttet deltar aktivt i internasjonalt samarbeid om standardisering og utvikling av skogstatistikk og i arbeidet med harmonisering av arealovervåking i Europa.

Utvikling og nyskaping

Skog og landskap har i 2012

- Utarbeidet datagrunnlag for statistikk om jordkvalitet, som er viktig for arbeidet med den politiske målsettingen om jordvern.
- avlevert materialet som benyttes i instituttets egen arealstatistikk til SSB, hvor datasettet inngår som grunnlagsmateriale i utvikling av en ny, nasjonal arealstatistikk publisert i juli 2012
- videreutviklet rutiner ved vedlikehold av det detaljerte kartgrunnlaget som støtter utarbeidelse av statistikk over arealendringer.
- vedlikehold av Internettbaserte verktøy som forenkler kommunenes rapportering av omdisponert jordbruksareal i KOSTRA
- samarbeidet med SSB om statistikk for utmarkseiendommer
- levert statistikk til SSBs rapport Jordbruk og Miljø

Kostnader og finansiering

Kostnadene ved instituttets statistikkproduksjon er primært knyttet til innsamling og ajourhold av primærdata. Dette har en årlig ramme på om lag 120 millioner kroner og omfatter om lag 100 årsverk. I denne produksjonen inngår imidlertid også etablering og vedlikehold av kartdata og geografiske databaser samt utredninger og informasjonsproduksjon ut over den rene statistikkproduksjonen. De årlige kostnadene til bearbeiding og publisering av statistikk alene anslås til om lag 6-7 millioner kroner. Virksomheten er finansiert over statsbudsjettet. Instituttet er underlagt Landbruks- og matdepartementet.

Norsk institutt for skog og landskap er nasjonalt fagorgan for informasjon om skog og arealressurser tilknyttet til landbruket. Instituttet gjennomfører både kartlegging og nasjonale utvalgsundersøkelser av arealdekke, jordsmonn, skog, landskap og vegetasjon. Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med utgangspunkt i budsjettvedtak.

Instituttets hjemmeside er www.skogoglandskap.no

Kart og arealdata er tilgjengelige via <http://kilden.skogoglandskap.no> og jordregistertjenesten <http://gardskart.skogoglandskap.no>

I tillegg distribueres tematiske faktaark via <http://foto.skogoglandskap.no> mens nyheter om statistikk og kartdata legges ut på mikro-bloggen <https://www.facebook.com/Skogoglandskap>

Statistikk som blir produsert

- *Jordregister*: Kommunevis arealstatistikk på landbrukseiendomsnivå som viser 13 arealklasser fra arealressurskart (AR5) fordelt på grunneiendommer og teiger. Jordregister er underlagt konsesjonsvilkår gitt av Datatilsynet.
- *Arealressursstatistikk*: Arealklasser fra AR5 og AR50 for kommuner og fylker. Det utarbeides også arealressursstatistikk for adhocenheter ved behov
- *Skogstatistikk*: Ressursstatistikk for det produktive skogarealet, basert på en utvalgsundersøkelse med femårige omdrev (Landsskogtakseringen). Nasjonal statistikk publiseres årlig. I tillegg utgis mer omfattende nasjonale rapporter hvert femte år og fylkesrapporter hvert 15de år.
- *Jordsmonnstatistikk*: Arealstatistikk for jordsmonnegenskaper på dyrka mark. Utarbeides kommunevis der det er utført komplett jordsmonnkartlegging. I tillegg publiseres jordsmonnstatistikk basert på en utvalgsundersøkelse fylkesvis i takt med framdriften i undersøkelsen.
- *Arealstatistikk* med spesiell vekt på utmarksareal. Statistikken er basert på vegetasjonskartlegging og utvalgsundersøkelse. Publiseres fylkesvis i takt med framdriften i undersøkelsen.
- *Landskapsstatistikk* basert på utvalgsundersøkelser og registerkoblinger. Denne statistikken beskriver tilstand og endringer i jordbrukslandskapet.
- *LULUCF* (Land Use, Land Use Change and Forestry) statistikk som inngår i Norges rapportering knyttet til internasjonale klimaavtaler.

Formål og brukere

Landbruksmyndighetene nasjonalt (LMD og SLF), regionalt (Fylkesmannen) og lokalt (kommunene) er de viktigste brukerne av statistikken. En del statistikk brukes også av landbruksnæringen, skogindustrien, miljøvernmyndighetene og ulike forskningsinstitusjoner. Noe av statistikken inngår i regelmessige rapporter til internasjonale organisasjoner. Skogstatistikk rapporteres årlig til SSB, samt til MCPFE og FAO.

Produksjon og formidling av statistikken

Metoder

Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer i all hovedsak med basis i instituttets ressursundersøkelser. Disse kartlegges enten gjennom kartlegging i felt; tolking fra flybilder; eller ved utvalgsundersøkelser basert på prøvetaking og måling i felt. Metodikken gir i begge tilfeller spesielle utfordringer ved statistikkproduksjon. Det utarbeides også statistikk ved å koble sammen instituttets egne undersøkelser med ulike kartgrunnlag eller gjennom kobling mot stedfestet registerinformasjon (for eksempel Matrikkelen, søknader om produksjonstilskudd og kulturminneregistre).

Formidling

Instituttets statistikk utgis som egne rapporter. Disse rapportene legges også ut på instituttets nettsider i PDF format. Jordregister utgis som egen serie: *Jordregister fra Skog og landskap*. Denne legges i henhold til konsesjonsvilkårene ut på Internett med passordbeskyttelse. Alle instituttets fagdata er lagret i velorganiserte geodatabaser og instituttet gir fri tilgang til nedlasting av data fra denne basen såfremt rettighetsforhold eller konsesjoner ikke ligger til hinder for dette. Statistikk framstilles også i instituttets nettbaserte tjenester, eksempelvis *Gårdskart på Internett*. Kommunevis arealstatistikk formidles som faktaark via Internett. Instituttet legger gradvis om til produksjon av nettbasert statistikk som hentet direkte fra databasene og levert som Internett-tjenester, etter modell av SSBs tjeneste Statistikkbanken.

Samarbeidsrelasjoner

Instituttet deltar i den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon, *Norge digitalt*. Gjennom denne infrastrukturen har instituttet tilgang til data som benyttes i statistikkproduksjon. Et eksempel er *Matrikkelen* (*Statens kartverk*) som er en viktig forutsetning for produksjon av *Jordregister*. Instituttet følger den nasjonale standarden for stedfestet informasjon (SOSI) og har et tett samarbeid med SSB på

områdene primærnæringsstatistikk og arealstatistikk. Instituttet deltar aktivt i internasjonalt samarbeid om standardisering og utvikling av skogstatistikk og i arbeidet med harmonisering av arealovervåking i Europa.

Utvikling og nyskaping

Skog og landskap har i 2013

- utviklet et konsept («Arealbarometer») for formidling av kommunal arealstatistikk knyttet til ajourholdet av arealressurskartene. Dette settes i produksjon i 2014
- samarbeidet med SSB om statistikk for utmarkseiendommer
- levert statistikk til SSBs rapport Jordbruk og Miljø – Tilstand og utvikling
- samarbeidet med SSB om en utredning for Eurostat om bruk av nasjonal arealstatistikk i produksjonen av harmonisert Europeisk arealstatistikk
- SSB deltar i referansegruppa for resultatkontroll i jordbrukets kulturlandskap

Kostnader og finansiering

Kostnadene ved instituttets statistikkproduksjon er primært knyttet til innsamling og ajourhold av primærdata. Dette har en årlig ramme på om lag 120 millioner kroner og omfatter om lag 100 årsverk. I denne produksjonen inngår imidlertid også etablering og vedlikehold av kartdata og geografiske databaser samt utredninger og informasjonsproduksjon ut over den rene statistikkproduksjonen. De årlige kostnadene til bearbeiding og publisering av statistikk alene anslås til om lag 6-7 millioner kroner. Virksomheten er finansiert over statsbudsjettet. Instituttet er underlagt Landbruks- og matdepartementet.

Illustrasjon: Veien fra landskap til statistikk går via flybilde og kart.

Norsk kulturråd

Norsk kulturråd forvalter Norsk kulturfond og andre statlige støtteordninger på kulturområdet. Norsk kulturråd er pådriver for nye kunst- og kulturprosjekter og er et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Det tidligere ABM-utviklingskompetanse og oppgaver innenfor museums- og arkivfeltet ble overført til Kulturrådet 1. januar 2011. En av oppgavene er å samle inn og publisere statistikk i samarbeid med SSB.

Statistikk som ble produsert for 2012

- Statistikk for museer
- Statistikk for arkiver

Museumsstatistikken inneholdt data fra 128 museer. Det var 10,67 millioner besøk. 28 prosent av disse var barn og unge. I perioden 2005 til 2012 har det samla museumsbesøket økt med 19,5 prosent. Antall betalende besøkende er likt som året før med 54 prosent. Tallene for museenes aktiviteter, blant annet utstillinger og pedagogiske tiltak, er på omtrent samme nivå som tidligere år. Totalt var det 2 899 utstillinger og 6 858 arrangementer i 2012. Offentlige tilskudd til museene var på i underkant av 3 milliarder kroner i 2012.

Arkivstatistikken omfattet 69 rene arkivfaglige institusjoner og 180 bibliotek, museum og andre som hadde arkivsamlinger til bevaring, totalt 249 institusjoner. Papirarkiv i norske arkivinstitusjoner (ikke medregnet museum og bibliotek med arkiv) utgjør totalt 441 000 hyllemeter (hm), mot 414 000 i 2011. Arkivmaterialet i norske museum og bibliotek utgjør i underkant av 38 000 hm. De norske bibliotekenes og museenes del av privatarkivmaterialet utgjør ca. 1/3 av det som samlet er bevart av privatarkiv. Det ble rapportert om 78 000 publikumsforespørsler i 2012.

All statistikkinnsamling følger en felles mal, der det innhentes data om samlingene, besøk og bruk av samlingene, inn- og utlån og andre tjenester, administrasjon, personalressurser og økonomi.

Formål og brukere

Statistikken skal gi et bilde av ressurser, innsats, aktiviteter og resultater i norske arkiver og museer. Statistikken er beregnet på offentlige myndigheter, brukere og alle som arbeider til beste for sektoren på profesjonell eller frivillig basis.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Statistikk fra arkiver og museer er ikke hjemlet i lov.

Samarbeid

Statistikken blir til gjennom et samarbeid med SSB. SSB får oversendt statistikkgrunnlaget fra museums- og arkivstatistikken, og data hentes ut og inkluderes i SSBs kulturstatistikk.

Produksjonsmetode

Innhenting av data:

Statistikken ble innhentet ved hjelp av web-skjemaer. Systemet ble utviklet av det tidligere ABM-utvikling, og har funksjoner for rapportuttak for rapportørene og datauttrekk for statistikkadministratorer i Kulturrådet. Web-skjemaene åpnes for rapportørene hvert år i perioden februar-mai, med ulike frister for de ulike statistikkene. Systemet er basert på åpne standarder og åpen kildekode.

Utvalg:

Arkivstatistikken omfattet rene arkivinstitusjoner samt bibliotek og museer som har oppgitt at de har arkivsamlinger til bevaring.

For å være inkludert i museumsstatistikken må museene i prinsippet svare til ICOMs (International Council on Museums) definisjon av et museum. I tillegg må museet ha vært åpent i rapporteringsåret og ha minst ett fast årsverk.

Statistikksystemet brukes også til innhenting av budsjettøknad og rapportering fra kulturinstitusjoner underlagt Kulturdepartementet (KUD). I tillegg til publisering av statistikken fra SSB og Norsk kulturråd, publiseres utdrag fra de innsamlede dataene i statsbudsjettet for KUD (St. prp. nr. 1).

Kvalitetssikring:

All statistikken ble kontrollert for feil. Sammenlikning med tidligere års resultater skjedde delvis manuelt og delvis ved automatiske kontroller i statistikksystemet. De ferdige filene ble oversendt SSB i form av excel-filer, og deretter foretok SSB en systematisk kvalitetskontroll. Norsk kulturråd bistod med å skaffe til veie informasjon og underlagsmateriale. Vi oppnådde høy svarprosent også i 2012, dvs. nesten 100 prosent.

Formidling

SSB publiserte data fra museums- og arkivstatistikken på sine hjemmesider. Norsk kulturråd la ut statistikken som pdf-fil på hjemmesidene: Arkivstatistikken for 2012 ble publisert her: http://kulturradet.no/vis-publikasjon/-/asset_publisher/N4dG/content/publikasjon-statistikk-for-arkiv-2012.

Museumsstatistikken for 2012 ble publisert her:

<http://kulturradet.no/documents/10157/154222/museumsstatistikk+2012.pdf>

Internasjonalt samarbeid og rapportering

På museumsfeltet er det et uformelt europeisk samarbeid: EGMUS (European Group on Museum Statistics) der Kulturrådet deltar i kjernegruppa. Det er etablert hjemmesider som fungerer som en portal til de ulike medlemslandenes statistikk: <http://www.egmus.eu/>.

Kostnader

Norsk kulturråd har statistikkproduksjonen som en av sine løpende kostnader, og det er vanskelig å anslå kostnader. Arbeidet ble finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kulturdepartementet.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S

NSD er et arkiv for forskningsdata og formidler data til forskere og studenter i Norge og utlandet. I tillegg er NSD et kompetansesenter som veileder forskere med hensyn til datainnsamling, dataanalyse, metode, personvern og forskningsetikk. Hovedmålsettingen er å forbedre muligheter og arbeidsvilkår for empirisk forskning som først og fremst er avhengig av tilgang til data. Dette gjøres ved å bygge ned økonomiske, tekniske, kunnskapsmessige, juridiske og administrative barrierer mellom brukere og dataressurser.

NSD var fra etableringen i 1971 og fram til og med 2002 institusjonelt knyttet til Norges forskningsråd. Etter vedtak i Stortinget i desember 2002 ble NSD med virkning fra 1. januar 2003 fristilt fra Norges forskningsråd og etablert som Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS eid av Kunnskapsdepartementet. Fristillingen medfører ikke endringer i NSDs tjenestetilbud og innretning.

NSD har bygd opp omfattende arkiver med data om individer, regioner og politiske og administrative systemer. I 2003 ble NSD personvernombud for universitetene, de vitenskapelige og statlige høyskolene og en rekke helseforetak og forskningsinstitutter. I tillegg til et bredt samarbeid med Norges forskningsråd, universitetene, høyskolene og forskningsinstituttene samarbeider NSD med andre institusjoner om konkrete oppgaver innenfor innsamling og tilgjengeliggjøring av data.

Database for statistikk om høyere utdanning (DBH)

NSDs Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) inneholder et bredt spekter av informasjon om hele den tertiære utdanningen i Norge som inkluderer universiteter, høyskoler og fagskoler. DBH inneholder data om studenter, utdanning, forskning, personale, museum, areal, økonomi og selskapsdata. Datatilbudet er åpent tilgjengelig for forskning på sektoren, for planlegging både sentralt i departementer og lokalt ved hver enkelt institusjon.

Data samles fra UH-institusjonenes og fagskolenes driftssystemer eller via tilrettelagte maler for innrapportering, produseres fortløpende og formidles via Internett; dbh.nsd.uib.no. I 2009 ble det etablert et felles opplegg mellom SSB og NSD for innsamling av studentdata fra institusjonene. Ressursbruk 12 årsverk.

NSDs Kirkedatabase

NSD får fra SSB tilgang til og legger til rette menighetenes årsstatistikk. Databasen danner grunnlag for Den norske kirkes offisielle kirkestatistikk og inneholder data fra menighetenes årsstatistikk som bygger på kirkebøkene, menighetenes dagsregister og tellinger utført i menighetene. Årsstatistikken inneholder blant annet opplysninger om antall døde, konfirmerte, innmeldte og utmeldte, om gudstjenester, gudstjenestedeltakere, nattverdsdeltakere, innsamlet kollekt, aktiviteter for barn og unge, diakonale og økumeniske tiltak i menighetene med mer.

Datainnsamling skjer parallelt med fellesrådenes rapportering til KOSTRA. Den delen av statistikken som er rapportert på menighetsnivå blir deretter overført til NSD. Publiseres årlig på Internett; www.kirkedatabasen.no

Ressursbruk 0,75 årsverk, finansiert av Kirkerådet.

Nasjonalt system for statistikk fra pasientombudene

Dette systemet inneholder opplysninger om hvem som gjør bruk av ombudenes tjenester. Systemet gir statistiske analyser av informasjonen som er tilgjengelig i grafisk form og i tabellform. Statistikk på regionalt og nasjonalt nivå. Uthenting av data skjer via Internett. Datainnsamling skjer gjennom egne registreringsopplegg. Formidles (årlig) via Internett og papir (ombudenes årsrapporter).

Ressursbruk 3–4 månedsverk per år, finansiert av Sosial- og helsedirektoratet.

Forvaltningsdatabasen

Forvaltningsdatabasen er en detaljert kartlegging av organisering og endring av norsk statsforvaltning 1947-2014. Basen gir en samlet og oppdatert oversikt over statsforvaltningens oppbygging på ethvert tidspunkt i denne perioden og gjør det mulig å se status eller å analysere trender og utviklingstrekk i organiseringen av statsforvaltningen. Basen omfatter basisinformasjon om virksomhetene, bl.a. data om ansatte, lovgrunnlag, årsmeldinger og relevant litteratur (forskningspublikasjoner). Organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret i Brønnøysund er lagt til. Det er også lagt inn koblinger fra databasen til Arkivportalen hos Riksarkivet og til Evalueringsportalen hos Direktoratet for økonomistyring.

Databasen fungerer som sentralt utgangspunkt for videre tilrettelegging av data om statsforvaltningen. Ny informasjon og historiske datasett om virksomhetene kan legges til. I 2013 har flere årganger med data fra Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST) blitt koblet til for å gi mer detaljert regionalfordelt oversikt over statlige ansatte. Ved at data fra ulike prosjekter samles i Forvaltningsdatabasen, er den akkumulerende og data blir tilgjengelig på ett sted.

Data samles fra ulike kilder; bl.a. Statskalenderen, regjeringens nettsider, institusjonsnettsider og er tilgjengelig via NSDs nettsider; <http://www.nsd.uib.no/polsys/forvaltning/>. Ressursbruk: ca. 1 årsverk, finansiert av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). Gjennom engasjement i internasjonale organisasjoner og gjennom forpliktende samarbeid i en rekke prosjekter deltar NSD også i arbeidet med å bygge opp et datagrunnlag for komparative analyser.

International Social Survey Programme (ISSP)

ISSP er en sammenslutning av forskningsinstitutter og -organisasjoner i 48 land. Hvert år gjennomfører medlemmene en spørreundersøkelse innenfor et sentralt samfunnsvitenskapelig tema, som for eksempel holdninger til offentlige myndigheter, religion, sosial ulikhet, arbeidsforhold og arbeidserfaringer, familie og kjønnsroller og så videre. Et samordnet og vel dokumentert internasjonalt datasett blir produsert og distribuert av GESIS Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften. Informasjon er tilgjengelig på websiden www.issp.org.

Norsk del av the International Social Survey Programme samles av NSD ved postale spørreskjema og webskjema. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning. 2013-undersøkelsen «National Identity II» blir gjennomført 1. kvartal 2014. Ressursbruk 0,5 årsverk + datainnsamling, finansiert av NSD.

European Social Survey (ESS)

ESS er spørreundersøkelser som gjennomføres i en rekke europeiske land for å måle politiske, sosiale og økonomiske holdninger og verdier i befolkningen. Prosjektet er initiert av the European Science Foundation (ESF) og finansiert av EU, ESF og nasjonale forskningsråd. NSD er ESS' dataarkiv og tilrettelegger og distribuerer data. NSD er dessuten partner i prosjektet og medlem av the Core Scientific Team (CST). I tillegg utvikler og driver NSD ESS EduNet, et eLearning opplegg basert på data fra ESS, ESS Multilevel Data og ESS on-line Bibliography.

ESS gjennomføres annet hvert år, første gang i 2002/2003. Den første utgaven av data fra sjettede runde (2012/2013), med 24 av i alt 30 deltagende land, ble publisert i oktober 2013, mens en komplett integrert datafil vil bli publisert i 2014. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning.

I Norge blir data samlet inn av SSB gjennom personlige intervju. Formidling skjer via Internett. Ressursbruk fem årsverk, finansiert av EU/NFR/NSD. Informasjon tilgjengelig på web, www.europeansocialsurvey.org.

Den 30. november 2013 fikk ESS status som et «European Research Infrastructure Consortium» (ERIC).

NSDs europaundersøkelser

Etter avtale mellom EU og Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) hadde NSD tidligere anledning til å gjennomføre deler av Standard Eurobarometer i Norge. Dette er intervjuundersøkelser som gjennomføres flere ganger i året i alle EUs medlemsland. Innenfor den bilaterale avtalen mellom Norge og EU var NSD ansvarlig institusjon for datainnsamlingen i Norge. Det ble ikke gjennomført noen norsk europaundersøkelse i 2004, og fra 2005 er gjennomføringen i Norge innlemmet i EU-kommisjonens sentrale opplegg. Fra høsten 2004 (Eurobarometer 62) er datainnsamling for standard Eurobarometre administrert av TNS Opinion & Social, et konsortium dannet av Taylor Nelson Sofres (TNS) og EOS Gallup Europe. Datainnsamling i Norge skjer nå gjennom TNS Gallup Norge, men data gjøres tilgjengelig gjennom den europeiske samarbeidsorganisasjonen for dataarkiver, der NSD er medlem. Det har ikke vært gjennomført datainnsamling i 2006-2009 i Norge, men i 2010 ble det gjennomført en undersøkelse.

Skolevalg

Det har blitt gjennomført nasjonale skolevalg foran hvert lokal- og stortingsvalg siden 1989, og også i forkant av folkeavstemningen om norsk EU-medlemskap i 1994. Fram til 2005 ble prosjektet finansiert av departementet med ansvar for utdanningssektoren, senere har Utdanningsdirektoratet overtatt det øverste ansvaret for prosjektet. NSD har i hele perioden vært ansvarlig for gjennomføringen av en valgundersøkelse blant elever i videregående skole, samt for en mindre undersøkelse gjennomført blant et representativt utvalg av det norske folk, og fra 1995 har NSD også vært ansvarlig for gjennomføringen av selve valget. Data fra skolevalgene blir stilt fritt til disposisjon fra NSDs nettsider.

Ressursbruk er i gjennomsnitt 1,5 årsverk, finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Statistikk som blir produsert

- Vassmagasinstatistikk – ukentlig
- Hydrologisk månedsoversikt
- Leverandørskifter - kvartalsvis
- Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet – årlig
- Avbruddsstatistikk – årlig

Formål og brukere

- Vassmagasinstatistikk:
 - Formål: Gi tall for fyllingsgrad i norske vannmagasiner.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum
- Hydrologisk månedsoversikt
 - Formål: Gi oversikt over hydrologiske forhold som vannføring, snø, mark- og grunnvann. Som nasjonalt ansvarlig institusjon for hydrologi i Norge samler NVE, ved Hydrologisk avdeling, inn data om bl.a. vannstand, vannføring, snø, is og breer, grunnvann, vanntemperatur, erosjon og sedimenttransport. Den hydrologiske månedsoversikten viser status for disse variablene.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, forskningsinstitusjoner, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum.
- Leverandørskifte
 - Formål: Bidra med informasjon om funksjonaliteten i sluttbrukermarkedet for elektrisitet. Som et ledd i arbeidet med å undersøke om kraftmarkedet fungerer tilfredsstillende, har NVE siden 1997 gjort kvartalsvise undersøkinger om leverandørskifte og prisutvikling.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, aktører i kraftmarkedet og publikum
- Avbruddsstatistikk:
 - Formålet: Gi oversiktstall for avbruddsforholdene på lands, fylkes- og nettselskapsnivå.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, nettselskaper og publikum
- Nettleiestatistikk:
 - Formålet: vise variasjon og utvikling over tid i utforming av nettleietariffene. Nettleien er en pris på transport av kraft gjennom hele elektrisitetsnettet fra produsenten fram til forbruker. Hensikten med statistikken er å sammenligne nettleien mellom ulike nett og for å kunne se hvordan nettleien har utviklet seg over tid. Nettleien består av ulike ledd, Fastledd (med benevnningen kr/pr.år), effektledd (kr/kW pr.år) og energiledd (øre/kWh). For at nettleiene skal kunne sammenlignes er disse omregnet til ett beløp som kalles beregnet pris.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, nettselskaper og publikum

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Avbruddsstatistikk: Forskrift om leveringskvalitet kapittel 2A, Registrering og rapportering.

Nettleiestatistikk: Nettleie er regulert av NVE i henhold til bestemmelser gitt i Energilovforskriften av 7. desember 1990 nr. 959 med endringer, samt Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariff, jf. § 13-1, bokstav g av 11. mars 1999 nr. 302.

Samarbeid

NVE og SSB samarbeider om elektronisk innrapportering av teknisk og økonomiske data for innehavere av omsetningskonsesjoner, eRapp. En ny versjon av rapporteringssystemet vil tas i bruk våren 2014 for regnskapsåret 2013. Den nye programvaren skal støtte funksjoner som:

- Innsamling av data fra rapporteringspliktige konsesjonærer

- Kontroll og godkjenning av innrapportert data
- Uttrekk av data brukes for beregning av vedtak og inntektsrammer og mer-/mindreinntektsberegning
- Innsamling av data til Statistisk sentralbyrå

Produksjonsmetode

Statistikk over nettleie er innhentet elektronisk fra omsetningskonsesjonærer som eier nett per 1. januar.

Statistikk over avbrudd er innhentet elektronisk via FASIT.

Leverandørskifteundersøkelsen er basert på et elektronisk skjema som sendes inn via NVE sine internettsider.

Hydrologiske måledata innrapporteres til NVE elektronisk via AMIS og ManWeb eller manuelt via vannstandskort, lister og bøker.

Formidling

Statistikk formidles både gjennom trykte publikasjoner og Internett – www.nve.no og www.senorge.no. NVE har flere karttjenester; I tillegg til seNorge.no gir NVE Atlas, Vann-Nett og Skrednett innsyn i fagdata som er knyttet til NVEs ansvars- og forvaltningsområder.

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller ukentlig.

Kostnader

Det er ikke foretatt kostnadsestimer over ressursbruk i forbindelse med statistikk produsert ved NVE

Registre

Geografiske databaser

NVE har forvaltningsansvar for nasjonale databaser med geografisk informasjon om elver, innsjøer og nedbørfelt. Tre grunnleggende databaser er REGINE (REGIster over NEdbørfelt), Innsjødatabasen med informasjon om alle innsjøer over 2500 m² og ELVIS (elvenettverksdatabasen). Databasene inneholder de nasjonale koblingsnøkklene/løpenumrene som er de primære koblingene for all informasjon som skal knyttes til elver, innsjøer og nedbørfelt. Innsjødatabasen og ELVIS er etablert ved hjelp av digitalt kartverk (målestokk 1:50 000), nedbørfeltgrensene i REGINE er tilpasset samme type kartverk.

Hydrologisk database

Hydrologisk avdeling i NVE utfører målinger over hele landet av hydrologiske og meteorologiske prosesser, dvs. prosesser knyttet til vannets kretsløp, bl.a. snø, bre, grunnvann, elver, innsjøer, sediment, vanntemperatur. Hydra II er NVEs eget datasystem for å motta, kontrollere, bearbeide og lagre de 30-40 millioner enkeltverdiene som årlig registreres. I tillegg lagres data som NVE mottar fra andre institusjoner som i hovedsak er kraftverkseiere.

Oljedirektoratet

Hva produseres av statistikk?

- Historisk produksjon av olje, gass, NGL, kondensat per felt og samlet norsk sokkel
- Historisk utvikling i antall brønner boret per år på norsk sokkel
- Reservetilvekst samt antall funn per år for norsk sokkel
- Seismiske undersøkelser per år
- Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten (CO₂, NO_x, nmVOC, produsert vann)
- Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel per år
- Videre publiserer OD faktaopplysninger per utvinningstillatelse/brønn/seismisk undersøkelse som kan danne grunnlag for ulike statistikker

Formål og brukere

Formålet med statistikkene er å gi informasjon om olje og gassvirksomheten, slik at det bidrar til økt kunnskapsnivå og diskusjon om petroleumsnæringen og utviklingen av ressursene på norsk sokkel.

Viktige brukere:

• Petroleumsförvaltningen	• Forskningsinstitusjoner
• Næringsorganisasjoner	• Private næringsaktører
• Universitet og høyskoler	• Media mv.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i:

- Lov om Petroleumsvirksomhet
- Forskrift til lov om petroleumsvirksomhet
- Ressursforskrift

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

- Statistisk sentralbyrå
- Klima- og forurensningsdirektoratet
- Olje og Energidepartementet
- Samarbeid med alle oljeselskaper som er operatører for utvinningstillatelser på norsk sokkel. Disse sender inn grunnlagsdata for statistikken.

Produksjonsmetode:

Statistikken produseres enten direkte som ledd i oppfølging/overvåking av utvikling innenfor ODs virksomhets- /ansvarsområder eller som rimelige biprodukt av etatens forvaltningsverktøy/registre.

Bruk av standarder:

Det benyttes elektronisk innrapportering fra oljeselskapene. OD er nå i ferd med å legge om til bruk av XML på flere av statistikkene som er nevnt.

Formidling:

Statistikkene formidles ODs internettportal (www.npd.no). Noe av informasjonen utgis i tillegg på papir - Faktaheftet og Ressursrapporten. Faktasidene foreligger bare på internett.

Internasjonalt statistikk samarbeid og rapportering:

OD samarbeider med IEA (International Energy Agency) og JODI (Joint Oil Data Initiative) om data/statistikker.

Politidirektoratet

Statistikk som blir produsert

Politidirektoratets statistikk omfatter følgende statistikkenheter:

- *anmeldte lovbrudd*, med fordeling på kriminalitetstype, politidistrikt
- *påtaleavgjorte saker*, med fordeling på kriminalitetstype, saksbehandlingstid og oppklaringsprosent
- *saker under arbeid*, med fordeling på volum av saker, restanser

Statistikkene utarbeides for landet som helhet, for politidistriktene og for statsadvokatembetene.

Kripos utarbeider hvert år statistikk med kommentarer, når det gjelder:

- narkotikastatistikk; som gir en oversikt over analyseresultater fra beslag av narkotika, legemidler og doping i Norge
- drapsstatistikk, som gir en oversikt over drapsutviklingen i Norge

Formål og brukere

Formål: Primært produseres politiets statistikk for å kunne skissere utviklingen i kriminaliteten og politiets virksomhet; saksbyrde og saksoppfølging. Statistikken er sentral i ledelsen av politidistriktene og oppfølgingen av straffesaksutviklingen.

Brukere: Statistikken produseres for etaten, det vil si for politidistriktene, Riksadvokaten og Politidirektoratet. Justisdepartementet må også regnes som en viktig bruker av statistikken og pålegger også direktoratet å levere regelmessige rapporter, basert på politiets driftsstatistikk. Fra og med 2013 ble det levert tertialvise rapporter, tidligere halv- og helår.

Media, forskningsinstitusjoner og ulike offentlige etater etterspør politiets tall og kommentarer til kriminalitetsutviklingen. Politidirektoratet henviser her ofte til den offisielle statistikken fra SSB. Det oppgis i Politidirektoratets kommentarer at politiets statistikk ikke er den offisielle kriminalstatistikken, at det er SSB som har et nasjonalt ansvar for produksjon av denne.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag

Politiets virksomhet er hjemlet i politiloven.

Samarbeid

SSB, som utgiver av den offisielle kriminalstatistikken baserer sin statistikk på politiets systemer, STRASAK og SSP. SSB og POD baserer seg altså på det samme materialet, men SSB legger ned et langt større arbeid i bearbeiding og kontroll av dataene, og materialet utnyttes i langt større grad.

Politidirektoratet samarbeider med og møter Statistisk sentralbyrå i ulike fora. I RESP (Rådet for elektronisk straffesaksbehandling i politi og høyere påtalemyndighet), etablert av Politidirektoratet i 2003, deltar SSB sammen med andre fra politi og påtalemyndighet og fra Politiets data- og materielltjeneste. I rådet tas det opp spørsmål knyttet til forvaltning og drift av politiets sentrale registre, herunder oppdatering av kodeverk i henhold til lovverk og samfunnsmessige endringer.

Det foregår ellers et uformelt løpende samarbeid mellom saksbehandlere i SSB og direktoratet i konkrete spørsmål.

Politidirektoratet deltar ikke i internasjonalt statistikk samarbeid, men rapporterer jevnlig til EUROPOL om statistikk på enkeltområder.

Politidistriktene og Kripos utarbeider i dag statistikk og kommentarer til denne (som nevnt over) på selvstendig grunnlag.

Produksjonsmetode

Materialet til direktoratets statistikk er basert på politiets straffesaksystem, STRASAK, der alle anmeldelser til politiet blir registrert. Politidirektoratet baserer seg på dette materialet uten særlig revisjon. Statistikkproduksjonen gjennomføres ved PDMT (Politiets Data og Materiell Tjeneste), på oppdrag fra direktoratet.

Bruk av standarder

Direktoratet bruker standarder for *politidistrikt* og *statsadvokatembeter*, og deler inn forbrytelser etter *lovbruddsgrupper* og *statistikkgrupper*. Standardene for politidistrikt, lovbruddsgruppe og skillet mellom forbrytelser og forseelser (lovbruddskategori) er de samme som SSB bruker, men POD og SSB anvender disse standardene noe ulikt i sine publiserte statistikker. Når det gjelder standardene for lovbruddsgruppe og lovbruddskategori, med tilhørende kodegrunnlag i statistikkgrupper, er denne kommet til (og vedlikeholdes) gjennom et samarbeid med flere - blant annet SSB og POD.

Når statistikken produseres og formidles

Utdrag fra Politidirektoratets statistikk blir presentert som ”Kommenterte STRASAK-tall” og offentliggjort på politiets nettsider www.politiet.no. Rapporten består av en beskrivelse av kriminalitetsutviklingen og straffesaksutviklingen med enkelte tabeller. De siste årene er tallene blitt lagt fram ved pressekonferanse med politidirektørens kommentarer.

Politiets statistikk er ikke i sin helhet tilgjengelig for allmennheten, det er altså bare utdrag av statistikken som legges på nett. Ved forespørsel kan det gis mer detaljert statistikk.

Enkelte av statistikkene blir produsert månedlig, men de fleste er kvartalsvise. Den skriftlige rapporten ”Kommenterte STRASAK-tall”, er blitt utarbeidet hvert hel- og halvår siden 2001, og består hovedsakelig av tidsserier på fem år. Fra 2013 gis denne ut tre ganger i året, etter første, andre og tredje tertial. Offentliggjøring av statistikken skjer ved at den legges ut på politiets nettside. Rapporten legges ut om lag tre uker etter en periode er avsluttet, det vil si i slutten av januar og i juli. Det blir bare i liten grad lagt ut tabeller til rapporten.

Kostnader

Det er ikke regnet på kostnader ved produksjon av direktoratets statistikk i og med at dette inngår i den ordinære driften ved PDMT og ved Seksjon for analyse og forebygging i direktoratet. Et røft overslag over tidsbruk; ved produksjon av tabeller og kommentarer gjennom et år beregnes til to månedsverk. Men indirekte er det store ressurser knyttet til løpende vedlikehold og oppgaver for å legge til rette for en formålstjenlig statistikk.

Post- og teletilsynet (PT)

PT arbeider for bærekraftig konkurranse i post- og elektronisk kommunikasjonssektoren (ekomsektoren), slik at brukerne i hele landet kan tilbys gode tjenester til rimelige priser. PT skal fremme effektiv bruk av frekvenser, nummerserier, domenenavn og IP-adresser.

Statistikk som produseres av PT

Det norske markedet for elektroniske kommunikasjonstjenester (ekomstatistikken). Data innsamles for helår og for første halvår og omfatter antall abonnement, trafikkvolumer og omsetning for ekom-tjenestene.

Fram til og med 2010 produserte PT også statistikk for post- og pakkedistribusjon. På grunn av dårlig datakvalitet og manglende hjemmel i Postloven for å kunne hente inn data, har PT valgt ikke å produsere statistikk for årene 2011-2013. Det ble imidlertid samlet inn data fra aktørene som tidligere.

Formål og brukere

- Hovedformålet er overvåking av utviklingen i ekommarkedet i Norge og innhente tall som danner grunnlag for regulering av ekommarkedet i Norge
- Statistikken brukes også av tjenestetilbydere i ekommarkedet, konsulenter og finansselskaper som opererer i ekommarkedet, samt analyse- og forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) av 4. juli 2003 og tilhørende forskrifter gir hjemmel til å innhente opplysninger hos tilbydere av offentlige ekomnett og -tjenester.

Samarbeid

Post- og teletilsynet samordner datainnhenting og publisering på Internett-området med den kvartalsvise Internett-målingen til Statistisk sentralbyrå.

Produksjonsmetode

PTs tilbyderregister innenfor ekomsektoren danner grunnlaget for PTs statistikk. Tilbyderregisteret omfatter registrerte tilbydere i ekomsektoren. PT har etablert et nett av kontaktpersoner i de virksomhetene som har plikt til å rapportere til PT. Forespørsler til aktørene og svar til PT foregår elektronisk. Datainnhenting foregår ved pålogging til AltInn-portalene og tilgang til elektronisk skjema.

Det er registreringsplikt for anlegg, drift og tilbud om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste. Bestemmelsene omfatter også aktører som tilbyr offentlig telefontjeneste og overføringskapasitet, inklusive nett som anvendes til kringkastingsformål. En rekke aktører innenfor IKT, som for eksempel rene innholdsleverandører på Internett, er ikke registreringspliktige, og disse er ikke inkludert i PTs statistikk. PT kvalitetssikrer/ reviderer oppgavene som leveres, og dette utgjør en vesentlig del av arbeidsinnsatsen.

Bruk av standarder

Det er en utfordring å utvikle begreper og standarder i PTs statistikker. PT har søkt å etablere definisjoner som har vært hensiktsmessig for PTs formål. Utvikling av begreper og definisjoner skjer i nær dialog med tilbydere i markedet.

I utviklingsarbeidet av statistikkene samordner vi definisjoner av nye variable på nordisk og europeisk nivå.

Formidling

Statistikken publiseres i en helårsrapport og en halvårsrapport. Rapportene gjøres tilgjengelige ved publisering på PTs hjemmesider. Ved publisering holdes det pressekonferanse. Alle statistikkrapportene blir oversatt til engelsk.

PT tilstreber å publisere de ulike statistikkene på faste tidspunkter. Statistikk for helår publiseres normalt medio mai. Statistikk for første halvår publiseres medio oktober

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

PT rapporterer en rekke data til ITU (den internasjonale teleunion), Berec og OECD.

Teleregulatørene i de øvrige nordiske land og de baltiske land utarbeider i stor grad samme statistikk som PT i Norge. Statistikk for de viktige elektroniske kommunikasjonstjenestene sammenstilles og publiseres i en særskilt nordisk/baltisk rapport hvert år i månedsskiftet juni/juli.

Når statistikken produseres og formidles

Oppgavene for årsstatistikken for ekommarkedet foreligger for de fleste aktører i slutten av mars. Kontroll og innhenting av restanser foregår i april og mai, parallelt med at statistikken produseres. Årsstatistikken for ekomsektoren blir publisert i løpet av mai.

Halvårsstatistikkene for ekommarkedet er mindre omfattende. Oppgavene fra aktørene er tilgjengelige i slutten av august og publiseres i oktober.

PT tilstreber å presentere lange tidsserier av statistikken i en lett tilgjengelig form. Eksempelvis finnes det statistikk over abonnement på fasttelefon og mobiltelefon helt tilbake til 1970. PTs ekomstatistikk ble etablert i 1995. Så langt det er praktisk mulig ser PT det som ønskelig å få oppdatert statistikken med historiske tallserier.

Kostnader

Totalt bruker PT om lag to årsverk på produksjon av ekomstatistikken to ganger årlig. Denne ressursbruken dekker også arbeid med utvikling av statistikkene. Kostnader hos de oppgavepliktige er imidlertid ikke beregnet.

Skattedirektoratet

Skattedirektoratets rolle i det norske statistikkssystemet er primært som registereier og datainnsamler, og det publiseres en rekke statistikker som er direkte knyttet til Skatteetatens arbeidsområde. Data fra Skatteetaten er også grunnlag for flere andre statistikker. Skattedirektoratet offentliggjør årlig resultatet av skatteoppgjøret for forskuddspliktige og en oversikt over utlignet skatt fra personlig næringsdrivende, selskaper og oljevirksomheten.

Hva produseres av statistikk av institusjonen?

Skatteoppgjøret

Skatteoppgjøret er av allmenn interesse. Statistikk om skatteoppgjøret offentliggjøres i pressemeldinger på www.skatteetaten.no. Skatteoppgjøret offentliggjøres også av Statistisk sentralbyrå (SSB), dagen etter at det foreligger fra Skattedirektoratet. Både SSBs og Skattedirektoratets statistikk lages på grunnlag av likningsregistrene. Når det gjelder skatteoppgjøret for personlige skattytere, så offentliggjør Skattedirektoratet fylkes- og kommunetall, mens SSBs skattestatistikk er brutt ned på kjønn og aldersgrupperinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter om formidling av statistikk

SSB er den viktigste produsenten av liknings- og skattestatistikk i Norge. Videre produserer SSB statistikk basert på et annet av Skatteetatens arbeidsområder, folkeregistrering. Viktige statistikker fra SSB på Skatteetatens arbeidsområde som baserer seg på registre/data fra Skatteetaten, er:

- Selvangivelsesstatistikk
- Skattestatistikk forskuddspliktige, skatteoppgjøret
- Skattestatistikk, oversikt over skattelikningen
- Arveavgiftsstatistikk
- Skatteregnskapsstatistikk
- Skattestatistikk, etterskuddspliktige
- Skattestatistikk, kraftverk
- Skattestatistikk, rederier
- Befolkning – struktur*
- Befolkning – endringer*

I tillegg til statistikker basert på data fra Skatteetaten, publiserer SSB også statistikk om skatteinntekter under emnet ”Det offentlige inntekter og utgifter”, som er basert på stats- og kommuneregnskap.

- Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter
- Statsregnskapets inntekter og utgifter
- Kommuneregnskapet, inntekter og utgifter

Sentrale registre/kilder

Skattedirektoratet er registereier for flere sentrale registre/kilder i norsk statistikkproduksjon, og opplysninger som blir samlet inn fra personer, næringsdrivende og bedrifter, gjenbrukes av SSB. I tillegg til folkeregister- og skatterelatert statistikk benyttes data fra Skatteetaten i næringsstatistikk, økonomisk statistikk og statistikk for personers og næringsdrivendes inntekts- og formuesforhold.

Gjenbruk av administrative data til statistiske formål er hjemlet i Statistikklovens § 3-2. SSB har rett til å utnytte alle administrative data, og i forbindelse med omlegginger av administrative datasystemer kan SSB fremme forslag til hvordan systemet skal utformes for å ivareta statistikkhensyn og innhente eventuelle

* Emne som omfatter flere statistikker basert på *Det sentrale folkeregisteret*.

tilleggsopplysninger. Detaljer vedrørende SSBs tilgang til Skatteetatens data reguleres av en egen avtale.

Dels overføres periodiserte data til SSB, og dels har SSB kopier av Skattedirektoratets register. Skattedirektoratet deltar i samspillet om Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysund ved at Etterskuddsregisteret og Avgiftsmanntallet (MVA) er tilknyttet registeret til ER, slik at oppdateringer i disse også oppdaterer ER.

Det sentrale folkeregisteret (DSF)

SSB har kopi av DSF som oppdateres daglig. DSF inneholder data om navn, adresse og familierelasjoner på alle bosatte i Norge. Fokus i 2011 har blant annet vært på å øke kvaliteten på opplysninger om personer med d-nummer, samt å øke adressekvaliteten i DSF. I forbindelse med folketellingen i november har det også vært fokus på bolignummerdekningen.

Avgiftsregisteret og oppgaveregisteret i MVA

Omsetningsoppgaver er grunnlag for SSBs omsetningsstatistikk, og samlet omsetning er et sentralt kjennemerke i strukturstatistikken. SSB har en kopi av Avgiftsregisteret som oppdateres ukentlig. Oppgavedata overføres som hovedregel terminvis, dvs. annenhver måned. Data for årspliktige - primærnæringene og andre virksomheter under 1 million kroner i omsetning - overføres årlig. Avgiftsregisteret inngår som et tilknyttet register til Enhetsregisteret.

Utenlandske tilbydere som omsetter elektroniske tjenester til norske privat personer, ble pliktig til å registrere seg og innrapportere mva. til den norske stat fra 1. juli 2011. Disse kan velge en forenklet registerordning uten organisasjonsnummer i Enhetsregisteret, og blir identifisert med et eget identifikasjonsnummer i MVA-systemet. Innbetalte beløp blir reskontoført i systemet.

Likningsregisteret - personlige skattytere

Likningsregisteret over personlige skattytere er et register med fastsettelse, som er grunnlag for skatteberegning. I tillegg inneholder det alle skatter og avgifter utliknet på skattyter, samt avregningsresultat fra SOFIE. Videre inneholder det også poster på selvangivelsen, for utskrift på skatteoppgjøret. Registeret ajourføres så lenge det kjøres endringssaker, dvs. 10 år etter utlegg. Dette registeret overføres årlig til SSB.

Likningsregisteret – upersonlige skattytere

Likningsregisteret for upersonlige skattytere inneholder fastsettelse for alle upersonlige skattytere. I tillegg inneholder det alle skatter og avgifter utliknet på skattyter, samt avregningsresultat fra SOFIE. Registeret ajourføres så lenge det kjøres endringssaker, dvs. 10 år etter utlegg. Data herfra overføres til SSB årlig og benyttes i skattestatistikk for upersonlige skattytere.

Selvangivelser (SL)

Selvangivelser for alle skattytere sammen med grunnlagsdata overføres fra SL til SSB. 2011 er første år med SL i ordinær forvaltning, og et år med fokus på stabiliserende tiltak etter at det gjennom de tre foregående har vært gjennomført omfattende nyutvikling. 2011 er første år hvor selvangivelsene er produsert av SL.

Skatteregnskap

SOFIE produserer hver måned regnskapsdata for innbetalt skatt og arbeidsgiveravgift. Disse blir overført samlet til SSB og blir benyttet i den løpende statistikken over innbetalt og fordelt skatt (skatteregnskapsstatistikken).

SOFIE overfører videre innmeldt grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift og innberettet forskuddstrekk fra arbeidsgiverne direkte til SSB. Denne overføringen skjer etter hver innberetning- og innbetalingstermin (det vil si seks ganger i året) og benyttes av SSB til den løpende lønnsstatistikken.

Lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO)

Arbeidsgivere og andre som utbetaler ytelser (NAV, pensjonskasser og flere) innrapporterer dette til Skattedirektoratets sentrale LTO-register. SSB får to uttrekk fra LTO hvert år, som er grunnlag for henholdsvis foreløpig og endelig LTO-statistikk.

Arveavgift

Arveavgiftssystemet inneholder data om all avgiftspliktig arv og gaver som er overført gjennom private skifter. Disse dataene overføres årlig fra Skattedirektoratet til SSB og er grunnlag for arveavgiftsstatistikken.

Aksjonærregisteret (AR)

AR inneholder opplysninger om alle aksjeselskaper og allmenne aksjeselskaper (selskapsopplysninger) og opplysninger om aksjonærer og transaksjoner. AR oppdateres av aksjonær oppgaver som alle aksjeselskaper sender inn årlig, og benyttes til å gi aksjonærene aksjeoversikter som skal benyttes i utfylling av selvangivelsen. SSB mottar et uttrekk fra dette registeret.

Sentralt eiendomsregister (SERG)

SERG inneholder opplysninger om boliger og næringseiendommer. Opplysningene oppdateres ved jevnlig overføringer fra Statens kartverk og innrapportering fra hjemmelshavere. Opplysninger om bolig og næringseiendom benyttes i forbindelse med produksjon av skattekort og selvangivelse.

Statens kartverk

Statens kartverk er den nasjonale kart-, eiendoms- og tinglysningsinstitusjonen underlagt Miljøverndepartementet og ivaretar Norges behov for landsdekkende geografisk informasjon og kartserier.

En av Kartverkets viktigste oppgaver er å koordinere, etablere og drifte en nasjonal infrastruktur av geografisk informasjon, kalt "Norge digitalt", en oppgave hjemlet i geodataloven og tilhørende geodataforskrift. Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med kommuner, fylkesetater, nasjonale fagetater og andre offentlige etater. "Norge digitalt" skal bidra til sikrere ferdsel, en mer effektiv offentlig forvaltning og en mer effektiv privat sektor samt verdiskaping i næringslivet. Per januar 2013 var det ca. 616 parter i Norge digitalt-samarbeidet, fordelt på 571 lokale/regionale parter og 45 nasjonale parter. (Se www.norgedigitalt.no)

Basisvirksomheten består av:

- et nasjonalt geodetisk grunnlag
- en landsdekkende tjeneste for nøyaktig posisjonsbestemmelse
- landsdekkende digitale kartserier, publikasjoner og tjenester
- et landsdekkende register for eiendomsinformasjon
- landsdekkende trykte kartserier og publikasjoner
- en teknologisk infrastruktur for dataforvaltning
- nasjonale standarder for kart og geografisk informasjon
- samordning av offentlig kartvirksomhet og enkelte forvaltningsoppgaver
- tinglysing i fast eiendom og andeler i borettslag

Statens kartverk produserer selv statistikk over arealer og lengder med følgende innhold, basert på databasene N50 Kartdata, Nasjonal høydedatabase (digital terrengmodell), ABAS-Administrativ inndeling i Norge, Primærdata kyst/felles kystkontur og Norges maritime grenser.

Fylkes- og kommune- statistikken inneholder:

• Totalt areal fastland, øyer i saltvann og territorialfarvann (kommune-Norge)	• Areal annet (kirkegårder, grustak m.m.)
• Areal fastland og øyer i saltvann	• Areal for 20 m høydeintervaller/hypsografisk arealfordelingskurve (land og kommune)
• Areal havflate (innenfor territorialgrensen)	• Antall øyer i saltvann
• Areal åpent område (mest snaufjell men også andre kategorier)	• Antall øyer i ferskvann
• Areal områder med evig snø, is og bre	• Antall ferskvann (>2 500 m ²)
• Areal innsjøer	• Lengden av kystlinja for fastland og øyer
• Areal elver med tørrfall	• Areal sjøområder (indre farvann, sjøterritorium, territorialfarvann, Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen og Norges kontinentalsokkel)
• Areal myr	
• Areal skog	
• Areal dyrket mark	
• Areal by- og tettbebyggelse	
• Areal industri	

Arealstatistikken beregnes ut fra de nyeste kartdata og publiseres på Kartverkets internettsider, med egne tabeller for fylker, kommuner og grunnkretser (sistnevnte er forenklet idet den inneholder kun Totalt areal fastland, øyer i saltvann og territorialfarvann, Areal havflate, Areal innsjøer og elver, Areal fastmark). Statistikken kan benyttes fritt under forutsetning av at Statens kartverk oppgis som kilde.

Ut over dette er den viktigste kilden for statistikk matrikkelen, Norges nye offisielle eiendomsregister. Matrikkelen inneholder informasjon om landets matrikkelenheter ("eiendommer"), bygninger og adresser. Med basis i data fra dette registeret produserer SSB blant annet byggearealstatistikken. Matrikkelen er også et helt sentralt element i etableringen av registerbaserte folke- og boligtellinger. Det er kommunene som fører matrikkelen. Statens kartverk er ansvarlig for forvaltning av matrikkelen og oppfølging av kommunene i denne sammenhengen. I matrikkelen finnes det informasjon om (ikke uttømmende oversikt):

For matrikkelenheter:

- Registrerte eieres / festeres navn, adresse og fødselsdato
- Ved sameie; denne registrerte eier / festers andel
- Matrikkelenhetens navn
- Etableringsdato
- Matrikkelenhetens areal

For adresser:

- Adressenavn
- Matrikkelenhetens postadresse
- Lokalisert i tett- eller spredt bebyggelse
- Bolignummer
- Valgkrets
- Kirkesogn
- Grunnkrets

For bygninger:

- Antall boliger
- Bygningstype
- Antall etasjer
- Bruksareal bolig
- Annet bruksareal
- Totalt bruksareal
- Oppvarming/vannforsyning/kloakk
- Status (for eksempel er bygningen tatt i bruk)

For å sikre best mulig kvalitet i matrikkelen er det etablert samarbeid med og koblinger til andre registreiere og registre. Statens kartverk og Skattedirektoratet samarbeider om å sikre best mulig kvalitet på adresser i matrikkelen og i Folkeregisteret. Matrikkelen er det offisielle adresseregisteret i Norge. Nye adresser og endringer på eksisterende adresser overføres derfor til Folkeregisteret. Rutiner er etablert for å fange opp feil. Statens kartverk og Posten har tilsvarende ordning mellom matrikkelen og Postmottakerregisteret. Matrikkelen får i tillegg tilført riktige postnummer fra Postens postnummerbase. Geografiske databaser over valgkretser, grunnkretser, skolekretser og grunnkretser benyttes i matrikkelen for tildeling av enkeltadressers kretstilhørighet. Fra Grunnboken får matrikkelen overført informasjon om hjemmelshaver. Til sist blir matrikkelen "vasket" mot Folkeregisteret og Enhetsregisteret, for å sikre korrekte navn og adresser på registrerte eiere/festere i matrikkelen.

Distribusjon av data fra matrikkelen er hjemlet i matrikkelloven. Kartverket distribuerer egne data, både gjennom forhandlere og gjennom samarbeidet Norge digitalt.

Statens kartverk har ansvar for all tinglysing av fast eiendom i Norge, og har også ansvar for tinglysing av andeler i borettslag. Statens kartverk kan ta ut rapporter fra fagsystemet som beskriver antall tinglysinger, samt utvikling innenfor de enkelte typer rettsstiftelser.

Mer informasjon finnes på:
www.kartverket.no

Statens landbruksforvaltning (SLF)

Statistikk som blir produsert:

Prisstatistikker:

- Produsentpriser – ukentlige priser på norskproduserte poteter, grønnsaker, frukt og bær. På bakgrunn av disse prisene utarbeides vektete månedspriser, kalenderårspriser, avtaleårspriser, sesongpriser og gjennomsnittspriser for definerte perioder. (kvantumstall over omsatt mengde på ovennevnte produkter, ukentlig)
- Løpende og gjennomsnittlige priser på produsent- og/eller engrosprisinivå på korn, melk, kjøtt og egg.
- Priser på alt norskprodusert korn.
- Priser på jordleie i ulike produksjoner fordelt på landsdeler og landet totalt.

Produktmengdestatistikker:

Korn, kornkvalitet og kornkvantum, fordelt på mottaksanlegg, kommuner, fylker og hele landet. Leveranser fra kornprodusenter, salg av såkorn, forbruk av importert og norskprodusert matkorn, råvareforbruk til kraftfôrproduksjon, salg av kraftfôr. Slakt av dyr, tilskuddsberettigede slaktemengder per dyreslag, fordeling på kommune, fylke, slakteri og landet samlet. Fjørfe, ull og skinn, slakteristatistikk, kommune- og fylkesstatistikk. Antall klekte kyllinger av verperase, slakterase samt kalkuner. Tømmervolum og -priser, fordelt på fylker og tømmersortimenter.

Antallsstatistikker:

Antall foretak i primærproduksjonen, antall dekar av forskjellige vekster, antall dyr av forskjellige dyreslag, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt, samt gruppering av foretak med grunnlag i ulike foretaksformer, ulike produksjoner, aktivitetstall for ulike miljøtiltak og en del andre variabler. Omfang av investeringstiltak i skog, for eksempel planting og bygging av skogsveier.

Tilskuddstatistikker:

Utbetalinger av produksjonstilskudd, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt. Utbetalinger av regionale miljøtilskudd fordelt på fylker og tematiske områder. Tilskudd til skogbruket. Erstatning og tilskudd etter ulike klimabetingede skader, farlige sykdommer i landbruket med mer, fordelt på skadetyper, objekt, fylke. Erstatning etter naturskader, fordelt på årsak, objekt og fylke.

Kvotestatistikk – melk:

Opplysninger knyttet til forvaltningen av kvoteordningen for melk, kvoter og leveranser av melk, geografisk fordeling, strukturutvikling, salg og kjøp av kvote, saker behandlet.

Formål og brukere

SLFs statistikk produseres som et grunnlag for understøttelse av forvaltningens (kommunen, fylkesmannen mfl.) arbeid med forvaltningsoppgaver innenfor landbruksområdet og til bruk ved SLFs rapportering til avtalepartene i jordbruksoppgjøret. Videre benyttes statistikken bl.a. til utarbeidelse av Resultatkontrollen for gjennomføring av landbrukspolitikken som utarbeides av Budsjettnemnda for jordbruket. Statistikken benyttes videre av markedsaktører på ulikt nivå og andre eksterne statistikkbrukere.

Produksjon og formidling av statistikken

Informasjon hentes inn med hjemmel i en rekke forskrifter hjemlet i jordloven og omsetningsloven, samt med hjemmel i jordbruksavtalen (budsjettvedtak). En del av informasjonen hentes også inn på basis av frivillig innrapportering.

SLF har et tett samarbeid med SSB, og alt materiale SLF henter inn i forbindelse med forvaltning av ulike reguleringer og tilskuddsordninger stilles til disposisjon for SSB. I forbindelse med søknader om produksjonstilskudd henter SLF inn en omfattende tilleggsinformasjon for SSB ved at opplysninger på søknadsskjema er detaljert i langt større grad enn hva som er nødvendig for tilskuddsforvaltningen. Dette har gjort det mulig for SSB å avvikle deler av egen datafangst.

Den informasjon SLF samler inn gir delvis grunnlag for noe egen publisering av statistikk. SLFs egen publisering er imidlertid begrenset og består i hovedsak av lite bearbejdede tall ("rådataaggregering"). En stor del av SSBs statistikkproduksjon for landbruksområdet skjer imidlertid med basis i tallgrunnlag overlevert fra SLF. Informasjon hentes inn hovedsakelig fra tilskuddsmottakere, omsetningsledd, grossister og importører, enten via søknadsskjema for tilskudd (elektronisk eller papir) eller via annen elektronisk innrapportering.

SLFs egen statistikk publiseres hovedsakelig via hjemmesiden. En del statistikk er kun papirbasert, og sendes SSB samt enkelte brukergrupper (fylker/kommuner, slakterier og fagblad). Via en egen webløsning kan også SLFs brukere (kommuner og fylkesmenn) ta ut egendefinert statistikk med basis i registreringer av en rekke variabler for det enkelte foretak via en egen web-løsning utviklet av SLF. Frekvens på statistikkproduksjon varierer, hovedtyngden av SLFs egen statistikkproduksjon skjer årlig/halvårlig, men ukentlig og løpende produksjon skjer også for enkelte områder.

Kostnader

Det er ikke foretatt beregninger av ressursbruk og kostnader knyttet til SLFs statistikkproduksjon.

Statens vegvesen

Statistikk som blir produsert

- Kjøretøystatistikk
- Ulykkesstatistikk
- Statistikk om vegnettet
- Førekortstatistikk
- Statistikk om kjøretøy, trafikanter mv. (f.eks. bilbeltebruk og kjøretøykontroller)
- Trafikkindeks, endringer i trafikken i prosent sammenlignet med en gitt periode
- Miljøstatistikk relatert til veg
- Fartsindeks, fartsutvikling over tid
- Ferjestatistikk

Formål og brukere

Statistikk i Statens vegvesen produseres primært for å vise utviklingen i veg og vegtrafikken på riksvegene og Statens vegvesens virksomhet. Offentlige virksomheter er viktige brukere av statistikken. Presse, forskningsinstitusjoner, analysemiljøer, bransjeorganisasjoner, interesseorganisasjoner mv. etterspør også statistikk utarbeidet av Statens vegvesen.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Forskrift om Yrkestransport innenlands med motorvogn eller fartøy: § 21: ”Løyvehaveren skal gi de økonomiske og statistiske opplysninger Samferdselsdepartementet eller fylkeskommunen bestemmer og på den måten disse fastsetter”.
- Utenom ferjestatistikken, som etaten er pålagt, er statistikkene utarbeidet/utledet først og fremst for interne og øvrige samferdselsmyndigheters behov.

Samarbeid

- Statens vegvesen har et utstrakt samarbeid med SSB, Statens kartverk og øvrige samferdselsetater i statistikkproduksjonen.

Produksjonsmetode

Produksjonsverktøy og distribusjonsrutiner er i ferd med å bli modernisert og effektivisert. Målet er at nesten all datainnsamling og kommunikasjon vil skje elektronisk.

Formidling

Offisiell statistikk ønsker etaten å formidle mest mulig via internett - www.vegvesen.no. Sentral statistikk på vegområdet er også samlet på StatRes. Den kommunale og fylkeskommunale virksomheten på vegområdet blir presentert i den nasjonale informasjonsbasen om kommunal og fylkeskommunal virksomhet, KOSTRA.

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller månedlig eller en kombinasjon.

Kostnader

Kostnader til produksjon av statistikk i Statens vegvesen inngår i den ordinære driften. Kostnadene består av den tidsbruk som kreves for å innhente og ajourholde data og systemkostnader.

Utdanningsdirektoratet

Statistikk som blir produsert

- Søkere til elev- og læreplasser i videregående opplæring
- Inntak av søkere til elevplass i videregående skole
- Avgangskarakterer i grunnskolen
- Karakterer i videregående skole
- Resultater av nasjonale prøver
- Søkere til læreplass og godkjente lærekontrakter
- Nye lærekontrakter, løpende lærekontrakter, fag- og svenneprøver
- Elever fordelt på fag i videregående opplæring
- Gjennomføring i videregående opplæring
- Elever og ressurser i grunnskolen
- Barn og ressurser i barnehagene
- Statistikk om oppfølgingstjenesten
- Brukerundersøkelser, blant annet elevundersøkelsene

Direktoratet har også ansvaret for vedlikehold av disse registrene:

- Kurskoderegister
- Fagkoderegister
- Nasjonalt barnehageregister
- Nasjonalt skoleregister

Formål og brukere

De viktigste brukerne er barnehage- og skoleeiere (eiere av private barnehager og skoler, kommuner og fylkeskommuner), sentrale myndigheter, samt allmenheten. For deler av statistikken er lærere og foreldre også en viktig målgruppe.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i Opplæringsloven og Privatskoleloven. Noen data samles inn av direktoratet direkte (søkere, inntak, lærlinger, karakterer, nasjonale prøver, oppfølgingstjenesten), andre samles inn i samarbeid med SSB ved bruk av totrinns hjemmel. I de siste tilfellene publiserer SSB offisiell statistikk, mens direktoratet gir ut mer detaljerte data.

Formidling av statistikken

Statistikken fra Utdanningsdirektoratet publiseres i hovedsak på Internett: <http://www.udir.no>.

Data på institusjonsnivå publiseres på Skoleporten, <http://www.skoleporten.no>, et nettsted for kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling i grunnopplæringen. Skoleporten inneholder statistikk av forskjellig type innenforområdene Læringsmiljø, Læringsresultater, Ressurser og Gjennomføring.

Utdanningsspeilet er en årlig publikasjon som gir en samlet framstilling av aktuell statistikk, forskning og analyser av grunnopplæringen i Norge.

Når statistikken produseres og formidles

Store deler av statistikken er per 1.oktober hvert år og publiseres på forskjellige tidspunkter etter dette, dels gjennom SSB som offisiell statistikk og dels av Utdanningsdirektoratet. Utdanningsspeilet publiseres i juni. Statistikk om lærlinger produseres oftere, på høsten hver måned.

Kostnader

Det interne statistikkarbeidet i Utdanningsdirektoratet utgjør 12-14 årsverk. I tillegg kommer bidrag fra SSB og tjenester fra underleverandører til en kostnad av omtrent 7 millioner kroner per år.

Utlendingsdirektoratet (UDI)

Utlendingsdirektoratet (UDI) er den sentrale etaten i utlendingsforvaltningen og skal sette i verk og bidra til å utvikle innvandrings- og flyktningspolitikken til regjeringen. UDI behandler søknader om asyl, visum, familieinnvandring, arbeids- og studietillatelse, statsborgerskap, permanent oppholdstillatelse (bosettingstillatelse) og reisedokument. UDI gjør vedtak om bortvisning og utvisning. UDI har også ansvaret for at alle asylsøkere får tilbud om et sted å bo mens de venter på at søknadene skal behandles, og for å finne gode løsninger for de som vil reise tilbake til hjemlandet sitt. UDI er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet.

Statistikk som blir produsert

Den statistikk som produseres av UDI beskriver i hovedsak utlendingsforvaltningens arbeid med søknader og vedtak som gjelder visse grupper av utenlandske statsborgeres adgang til å besøke og oppholde seg i Norge, samt de som berøres av dette arbeidet.

De viktigste saksområder for UDIs statistikk er (med flere variable for hvert punkt):

- Søknader og vedtak om beskyttelse (asyl)
- Søknader og vedtak om ulike typer oppholdstillatelse
- Utvisninger og bortvisninger
- Antall personer som befinner seg i asylmottak
- Søknader om og gjennomførte assisterte returer med IOM
- Saksbehandlingstider

Formål og brukere

I tillegg til den interne bruken er *Justis- og beredskapsdepartementet (JD)* den viktigste bruker av statistikken som produseres i UDI. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeidsdepartementet er også viktige brukere på sine fagområder (hhv. statsborgerskapssaker og arbeidsinnvandring). Statistikken benyttes til å følge med på utviklingen og forvaltningens arbeid med regulert innvandring, som grunnlag for politikkutvikling, utvikling av forvaltningen, for budsjettarbeidet og for å bidra til kunnskapsutvikling.

UDI bruker sin statistikk for å ha oversikt over saksmengde, antall vedtak og saksbehandlingstider på de ulike saksområdene både i UDI og hos utlendingsforvaltningen som helhet. Den benyttes også til å vurdere kapasitet og belegg i asylmottakene.

Der det er relevant bruker andre etater UDIs statistikk som informasjonsgrunnlag for planlegging av sitt arbeid. Eksempler på dette er *Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi)* og kommunenes arbeid med å bosette tidligere asylsøkere, og politiets arbeid med uttransport av utviste personer og personer med utreiseplikt etter avslått asylsøknad. *Statistisk sentralbyrå (SSB)* henter opplysninger fra *Utlendingsdatabasen (UDB)* om *innvandringsgrunn* til sin statistikk om innvandrerbefolkningen. Informasjon om tildelte statsborgerskap overføres fra UDB til *Det sentrale folkeregister (DSF)*, og det er oppgavene i DSF som igjen danner grunnlaget for SSBs statistikk om tildelte nye statsborgerskap.

Media og allmennheten bruker UDIs statistikk for å belyse aktuelle saksforhold på utlendingsfeltet.

Sammen med annen informasjon brukes statistikken også som grunnlag for utarbeidelse av prognoser på både asyl- og oppholdsfeltet.

Produksjon av statistikk

Siden 1. januar 2010 har det viktigste lovgrunnlaget for utlendingsforvaltningens arbeid vært *Lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)* og *Lov av 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerskapsloven)* med forskrifter. For å holde oversikt over søknader, søkere, vedtak og andre sider ved utlendingsforvaltnings ansvarsområde, og for å sikre effektiv saksbehandling og rapportering, er det etablert en felles *Utlendingsdatabase (UDB)* som betjener og oppdateres av applikasjoner som nyttes av de etater som arbeider med utlendingsfeltet. De viktigste applikasjonene er: *Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker (DUF)* (tatt i bruk 1. halvår 2003), *NORVIS (nasjonalt system for visumbehandling)*, tatt i bruk våren 2006 ved alle utenriksstasjonene) og *SESAM (System for Elektronisk Samhandling med AsylMottakene)*, som ble tatt i bruk i slutten av november 2006. Bruken av disse systemene er underlagt konsesjoner gitt av *Datatilsynet*. Til sammen utgjør de utlendingsforvaltningens viktigste informasjonsverktøy.

Formidling

Statistikk om blant annet søknader, vedtak, saksbehandlingstider, saksrestanser og personer i asylmottak benyttes løpende i ledelsen av UDI. Statistikk på de samme områdene oversendes Justis- og beredskapsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Arbeidsdepartementet hver måned. Denne statistikken, og annen statistikk som kan lages på samme grunnlag og med samme metoder, blir gjort tilgjengelig på forespørsel. Statistikk blir også gjort tilgjengelig på UDIs nettsider.

Med jevne mellomrom sendes det statistikkrapporter til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og til Eurostat, samt til europeiske og nordiske samarbeidsorgan på utlendingsfeltet.

Kostnader

Det benyttes om lag 8 årsverk på statistikkproduksjon og -presentasjon i UDI. Det aller meste av dette arbeidet utføres i *Enhet for statistikk og analyse (ESA)*. I tillegg kommer det løpende arbeidet for å vedlikeholde og videreutvikle fagsystemene i UDI. Dette gjøres av *Avdeling for elektronisk forvaltning*.

Kostnadene til UDIs arbeid med å lage statistikk for UDI og den øvrige utlendingsforvaltningen finansieres over UDIs budsjett.

Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå (SSB) har hovedansvaret for å dekke behovet for offisiell statistikk om det norske samfunnet. Offisiell statistikk er et offentlig gode som skal være tilgjengelig for alle. SSB har også en relativt omfattende forskningsvirksomhet.

Statistikk og analyser

SSB publiserer ulike typer ny statistikk med regelmessig frekvens som år, kvartal, måned eller uke. Til sammen ga dette nærmere 1 000 publiseringer i 2013. I tillegg kommer utgivelse av analyser i til sammen ca. 100 publikasjoner i 2013, og i to tidsskrifter.

Formål og brukere

Ulike brukere skal få dekket sine behov for statistikk og forskning. Grovt sett kan de grupperes som allmennbrukere og spesialistbrukere. En mer detaljert inndeling er:

- Allmennheten
- Media
- Næringslivet
- Forvaltning og planlegging (sentralt og lokalt)
- Forskning og undervisning
- Internasjonale organisasjoner

SSBs statistikk og analyser skal dekke allmennhetens behov, men også være omfattende og detaljert nok til å dekke næringslivets og myndighetenes behov for statistikk til analyse og politikkutforming. Når statistikken skal formidles betyr det hovedresultatene skal bli forstått uten ekspertkompetanse. Samtidig skal ekspertbrukere kunne finne det de trenger. Media spiller en viktig rolle ved å videreformidle til allmennheten.

Kontakten med brukerne og oppgavegiverne ivaretas på mange måter. Rådgivende utvalg og andre samarbeidsorganer for ulike statistikkområder er av betydning, i tillegg til ulike typer brukerundersøkelser.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag

Statistisk sentralbyrås virksomhet er hjemlet i statistikkloven. Denne loven gir Statistisk sentralbyrå et ansvar for å samordne omfattende statistikk som blir utarbeidet av forvaltningsorganer. Institusjonen har anledning til å påvirke innsamling av opplysninger utført av andre statlige organer og landsomfattende kommunale organisasjoner. Slike data lagres ofte i administrative datasystemer, og Statistisk sentralbyrå kan utnytte dem til produksjon av offisiell statistikk. Statistikkloven ligger til grunn for all SSBs datainnsamling, enten den foregår direkte fra oppgavegiver (frivillig eller med oppgaveplikt) eller ved utnytting av data som allerede ligger i administrative datasystemer. I det siste tilfellet er andre lover brukt for å opprette de administrative datasystemene.

Av om lag 200 statistikkprodukter med egen datainnsamling hentes data fra administrative datasystemer i knapt halvparten av tilfellene. Statistikker basert på administrative registre representerer imidlertid langt flere enheter (som personer, virksomheter og foretak) enn de som baseres på skjema. For de vel 100 skjema-baserte statistikkproduktene foregår datainnsamlingen med andre lov hjemler i tillegg til statistikklovens i om lag 20 tilfeller. Dette gjelder særlig statistikker innen områdene miljø, helse, utdanning og jakt/fiske.

Samarbeid

Statistisk sentralbyrå har et omfattende samarbeid med eiere av administrative datasystemer, andre statistikkprodusenter, formidlere og brukere innen forvaltning og forskning. De fleste sentrale samarbeidspartnere er samlet i Statistikkrådet. På enkelte områder utarbeides statistikken i samarbeid med andre. Som det framgår av omtalen av lovgrunnlag, gjelder dette særlig på områdene miljø, helse og utdanning. Det er også naturlig å nevne SSBs rolle som sentral innsamler av data fra kommuner og fylkeskommuner gjennom KOSTRA (KOMmune STAT Rapportering). Et prosjekt som bør nevnes i denne sammenhengen, er StatRes (Statlig Ressursbruk), som skal gi statistikk om ressursbruk, aktivitet, produksjon, kvalitet og resultater for statlig virksomhet.

Se også kapittel 4 om registersamarbeid.

Produksjonsmetoder

Statistisk sentralbyrås statistikk bygger som nevnt i stor grad på data som allerede er samlet inn for administrative formål og lagret i administrative datasystemer. Bruk av slike systemer er en viktig del av strategien for reduksjon av oppgavebyrden. Det finnes i dag tre grunndataregistre som definerer og identifiserer viktige statistiske enheter:

- Det sentrale folkeregistret i Skattedirektoratet, DSF (omfatter personer og familier)
- Enhetsregisteret i Brønnøysund/Bedriftsregisteret i Statistisk sentralbyrå (juridiske enheter/foretak og virksomheter)
- Matrikkelen (register over grunneiendommer, adresser, bygninger og boliger) i Statens kartverk

De fleste administrative datasystemer som er viktige i statistikkproduksjonen, bygger på de identifikasjonsnumrene som er tildelt i basisregistrene. Gjennom koblinger av administrative data produseres det statistikk på stadig flere områder.

Statistisk sentralbyrås direkte datainnsamling foregår i stor grad ved hjelp av utvalgsundersøkelser. Samlet sett er ressursene som brukes til å rapportere til Statistisk sentralbyrå beskjedne, men oppgavebyrdene er ujevnt fordelt. I tillegg til å utnytte administrative registre, arbeides det med å redusere oppgavebyrden ved forbedring av spørreskjema, samordning av utvalg og tilbud om elektronisk oppgaveinnhenting. Alle foretak som skal sende inn skjema, har et tilbud om elektronisk rapportering av data til SSB. I 2013 rapporterte 87 prosent av alle foretak data elektronisk til SSB.

Standarder

Offisiell statistikk bygger på standarder for definisjoner og klassifikasjoner som i stor grad er internasjonale. Standardisering er derfor en viktig del av det internasjonale statistiske samarbeidet som foregår i regi av FN, Eurostat, OECD og IMF. I arbeidet med å basere mer og mer av statistikken på registeropplysninger er det viktig at statistiske enheter, klassifikasjoner og grupperinger (standarder) tas i bruk i administrative rutiner i offentlig forvaltning og foretak.

Statistisk sentralbyrå utgir årlig en statusrapport om standardarbeidet.

En inngang til SSBs metadata og standarder fins på <http://www.ssb.no/metadata/>

Internasjonalt statistikkarbeid

Statistisk sentralbyrå har ansvaret for koordinering av alt internasjonalt statistisk samarbeid fra norsk side.

De siste årene har Statistisk sentralbyrå arbeidet med utbygging og tillempninger av statistikkssystemene innenfor relevante områder som er regulert av EUs rettsakter for statistikk og EUs statistikkprogram. Som en del av EØS-avtalen er

Norge rettslig forpliktet til å følge opp dette. Siden EØS-avtalen trådte i kraft har om lag 360 rettsakter om statistikk blitt inkludert i vedlegg til EØS-avtalen. 16 nye ble lagt til bare i 2013. Andelen årsverk tilknyttet EU-rettsakter som andel av totalt antall årsverk i statistikkproduksjonen og utviklingen i SSB er vel 50 prosent.

På enkelte områder oppfyller andre etater statistikkforordninger direkte overfor Eurostat. Se ellers omtalen i kapitlet om krav til statistikk i Europa.

Formidling

Internett er hovedkanalen for formidling av offisiell statistikk og forskningsresultater. Offisiell statistikk og analyser er gratis tilgjengelig på www.ssb.no. Her vil en også finne papirpublikasjonene tilgjengelig i elektronisk format. Internett-tjenesten oppdateres daglig. Statistikken kan brukes fritt av alle, så sant SSB oppgis som kilde. En ny versjon av ssb.no ble lansert 1. mars 2013.

Statistiske nyheter publiseres på samme tid for alle i henhold til en statistikkalender (www.ssb.no/kalender) som angir publiseringstidspunkter minst tre måneder på forhånd. Også publikasjoner varsles i kalenderen.

Statistikkens aktualitet måles som antall uker fra referanseperiodens utløp til den blir frigitt eller publisert. Aktualiteten er best for måneds- og kvartalsstatistikkene som i gjennomsnitt frigis om lag fire og ni uker etter referanseperiodens utløp. Årsstatistikkene har i gjennomsnitt en aktualitet på om lag 35 uker.

For brukere som selv ønsker å skreddersy statistikk etter behov, gir Statistikkbanken (www.ssb.no/statistikkbanken) mulighet til selv å velge omfang og innhold i en tabell. Tabellen kan så eksporteres i mange formater til egen PC for videre bearbeiding.

Med lansering av det nye nettstedet satser SSB mer på «Åpne data». Det tilbys i første omgang beta-versjon av et API (Application Programming Interface) for de mest brukte statistikkene, slik at man raskt kan hente ut og integrere SSBs data med egne systemer. (<http://www.ssb.no/omssb/tjenester-og-verktoy/api>).

Det er en egen webside eller inngang om forskning (www.ssb.no/forskning). Det er også bygget opp en egen web-side for forskere som på visse vilkår kan få utlevert individdata fra SSB. Det gis en oversikt over kilder for slike data og hva de inneholder, annen vesentlig dokumentasjon om dataene samt betingelser og bestillingsrutiner. Se <http://www.ssb.no/mikrodata>.

Statistikken er dokumentert på ulike måter, men for all statistikk på ssb.no vil en finne en omtale av produksjon og metodikk sammen med definisjoner av viktige begreper i "Om statistikken", som kan nås via lenker fra alle statistikker og fra statistikkbanken. På ssb.no fins også en omfattende samling av lenker (www.ssb.no/lenker) til andre internasjonale og nasjonale statistikkprodusenter.

Kostnader

Av SSBs totale utgifter på om lag 730 millioner kroner i 2013 regnes det med at vel 600 millioner gikk til produksjon og formidling av offisiell statistikk. Det resterende gikk i hovedsak til forskning.

Om lag 27 prosent av det samlede budsjettet består av brukeroppdrag. Offentlig sektor står for mesteparten av oppdragene. Brukerfinansieringen er viktig for å opprettholde kvaliteten og sikre videreutvikling av offisiell statistikk. Av et totalt antall ansatte på om lag 900 arbeider om lag 750 med produksjon og formidling av offisiell statistikk.

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway